

Handläggare
Anna Johansson
50101

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

Ärendebeteckning
KS 2019/0026

Kommunstyrelsen

Delårsrapport januari-augusti 2019 med prognos för 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar delårsrapporten januari-augusti 2019 med prognos för 2019 till kommunfullmäktige.

Bakgrund

I delårsrapporten ingår uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag, förvaltningsberättelse, verksamhetsberättelser från kommunens nämnder, kommunalförbund, hel- och delägda bolag samt finansiella rapporter för kommunen och koncernen.

Resultatet för kommunen perioden januari-augusti 2019 uppgår till 193,0 miljoner kronor och prognosen för helåret är ett resultat på 102,4 miljoner kronor.

Anna Johansson
Redovisningschef

Maria Björkman
Ekonomidirektör

Bilagor
Delårsrapport januari-augusti 2019 med prognos 2019

Delårsrapport januari-augusti 2019 med prognos 2019

Kalmar kommun

Innehåll

Femårsöversikt.....	4
Vår omvärld	5
Sjunkande resultatnivå i kommunsektorn.....	5
Höskonjunkturen dämpas	5
Demografiskt tryck.....	5
Stora investeringsbehov	5
Kraftfulla åtgärder nödvändiga.....	6
Det här är Kalmar	6
Näringslivsfrågor	6
Universitetssamverkan	7
Landsbygdsutveckling.....	7
Organisation.....	7
Verksamhetsplan.....	8
Ordning och reda i ekonomin.....	8
Det finansiella perspektivet.....	9
Verksamhetsperspektivet	9
Ett grönare Kalmar	11
Ett växande, attraktivt Kalmar	17
Hög kvalitet i välfärden.....	20
Personal och arbetsmiljö.....	23
Väsentliga händelser	26
Kommunstyrelse.....	28
Samhällsbyggnadsnämnd	29
Servicenämnd.....	29
Kultur-och fritidsnämnd	31
Utbildningsnämnd	31
Socialnämnd.....	32
Omsorgsnämnd	33
Södermøre kommunfelsnämnd.....	34
koncernen Kalmar Kommunbolag AB	36
Kalmarhem AB	36
Kalmar Vatten AB.....	36
KIFAB i Kalmar AB.....	37
Kalmar Hamn AB.....	38

Kalmar Öland Airport AB.....	38
Destination Kalmar AB.....	39
Kalmar Science Park AB.....	39
Kalmar Energi Holding AB, koncern.....	40
Kalmarsunds Gymnasieförbund.....	41
Kalmarsundsregionens Renhållare.....	41
Finansiell analys.....	43
Årets resultat.....	43
Nettokostnadsandel.....	44
Investeringar.....	44
Självfinansieringsgrad.....	45
Soliditet.....	45
Finansnetto.....	46
Finansiering.....	46
Ränterisk och refinansieringsrisk.....	47
Balanskravsavstämning.....	48
Balanskravet.....	49
Resultatutjämningsreserv.....	49
Samlad bedömning över god ekonomisk hushållning.....	49
Nettokostnadsandel.....	49
Självfinansiering.....	50
Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.....	50
Prognos.....	51
Driftredovisning.....	51
Nämndernas avvikelser.....	52
Finansförvaltning.....	52
Skatteintäkter totalt.....	52
Jämförelsestörande poster.....	52
Finansiella intäkter och kostnader.....	53
Total prognos.....	53
Investeringsredovisning.....	54
Exploateringsverksamhet.....	55
Personalredovisning.....	56
Personalsammansättning.....	56
Sjukfrånvaro.....	56

Kvalitet, styrning och kontroll.....	57
Extern kontroll	57
Intern kontroll.....	57
Nettokostnadsavvikelse.....	58
Resultaträkning.....	59
Balansräkning	60
Kassaflödesanalys.....	61
Noter.....	62
Not 1: Verksamhetens intäkter	62
Not 2: Verksamhetens kostnader	62
Not 3: Immateriella anläggningstillgångar	63
Not 4: Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar.....	64
Not 5: Maskiner och inventarier.....	65
Not 6: Skatteintäkter.....	65
Not 7: Generella statsbidrag och utjämning	66
Not 8: Finansiella intäkter	66
Not 9: Finansiella Kostnader.....	66
Not 10: Årets resultat	67
Not 11: Finansiella anläggningstillgångar	67
Not 12: Förråd	67
Not 13: Fordringar.....	68
Not 14: Kortfristiga placeringar.....	68
Not 15: Kassa och bank.....	68
Not 16: Eget kapital	69
Not 17: Avsättningar för pensioner och likande förpliktelser	70
Not 18: Andra avsättningar.....	71
Not 19: Långfristiga skulder	71
Not 20: Kortfristiga skulder	72
Not 21: Ansvarsförbindelser	72
Redovisningsprinciper.....	73
Tillämpade redovisningsprinciper	73
Sammanställd redovisning (koncernen).....	75
Vart går dina skattepengar?.....	76

Femårsöversikt

	2018	2017	2016	2015	2014
Folkmängd, den 31/12	68 510	67 451	66 571	65 704	64 676
Utdebitering*	33:18	33:18	33:18	33:18	32:68
<i>varav kommunen</i>	21:81	21:81	21:81	21:81	21:81
Skatteintäkter och kommunal utjämning i mnkr	3 844,8	3 710,8	3 548,7	3 337,3	3 199,8
Skatteintäkter och kommunal utjämning per invånare i kr	56 120	55 015	53 307	50 793	49 474
Verksamhetens nettokostnader per invånare i kr	54 920	53 256	51 013	50 018	49 525
Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och kommunal utjämning (nettokostnadsandel)	97,3	96,3	95,3	98,1	99,9
Årets resultat i mnkr	103,2	135,9	166,7	62,5	2,5
Investeringar i mnkr (netto)	675,2	405,0	448,7	359,1	280,5
Pensionsåtaganden i mnkr	1 556,3	1 520,5	1 584,4	1 635,5	1 651,5
Långfristiga skulder i mnkr	942,5	758,7	758,7	1 005,0	726,6
Totala tillgångar i mnkr	4 208,4	3 763,6	3 600,1	3 495,4	3 116,7
Eget kapital i mnkr	2 011,0	1 907,8	1 771,9	1 605,2	1 542,8
Soliditet exkl pensionsskuld i procent	47,8	50,7	49,2	45,9	49,5
Soliditet inkl pensionsskuld i procent	18,0	16,6	11,3	5,2	2,4
Likviditet i procent	40,5	48,1	45,6	75,8	41,2
Antal årsarbetare	5 209	5 180	5 106	4 977	4 870

Vår omvärld

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Exempel på förutsättningar som på olika sätt påverkar kommunens utveckling är:

- Det internationella ekonomiska läget
- Näringslivets och arbetsmarknadens utveckling
- Politiska beslut av riksdag och regering
- Utvecklingen i närområdet

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa förutsättningar. De grundas i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) senaste bedömningar.

Sjunkande resultatnivå i kommunsektorn

Det samlade resultatet för Sveriges kommuner blev cirka 14 miljarder kronor 2018. Det motsvarar cirka 2,6 procent av summan för skatteintäkter och generella statsbidrag. För sektorn totalt sett är det något över tumregeln om två procent som ett mål för uppfyllande av god ekonomisk hushållning. Resultatet är dock cirka 10 miljarder sämre än 2017, och cirka en fjärdedel av landets 290 kommuner redovisade negativa resultat.

Högkonjunkturen dämpas

Den svenska konjunkturen försvagas i år. BNP-tillväxten bedöms falla till 1,4 procent per år 2019 och 2020, från 2,4 procent 2018. Den långa perioden av ökad sysselsättning ser därför ut att upphöra. Bedömningen är att vändpunkten kommer i år. Men konjunkturavmattningen går långsamt och påverkar arbetsmarknaden med fördröjning. Huvudförklaringen till den låga svenska BNP-tillväxten 2019 och 2020 i prognosen är en dämpning av investeringarna, som tyngs av sjunkande bostadsbyggande. Nedväxlingen av den svenska BNP-tillväxten beror dock även på en avmattning på den svenska exportmarknaden.

Demografiskt tryck

Sedan några år tillbaka ökar befolkningen i yngre och äldre åldrar betydligt snabbare än befolkningen i yrkesverksam ålder. Detta förhållande består framöver och innebär att kommunala kärnverksamheter såsom barnomsorg, skola och äldreomsorg behöver utökas kraftigt. Åren 2000-2015 har de demografiska förändringarna inneburit årliga ökningarna av resursbehoven med cirka 0,6 procent. De kommande åren fram till 2022 förväntas ökningen istället vara i genomsnitt 1,3 procent årligen. Länge har skatteunderlagets ökning kunnat finansiera de demografiskt drivna volymökningarna i verksamheterna men de kommande åren kommer det inte längre att räcka.

Stora investeringsbehov

Behovet av investeringar har ökat och kommer fortsatt att vara stort inom kommunsektorn. Kommunernas investeringar (exklusive bolagen) uppgick 2017 till 62,6 mdkr, en ökning med 18 procent jämfört med föregående år. Kommunkoncernernas årliga investeringar uppgick till 78 mdkr 2008 och ökade till 131 mdkr 2017. Bostäder, verksamhetslokaler, infrastruktur och idrottsanläggningar, med mera

behöver dels byggas ut till följd av en ökande befolkning, och dels behöver gamla anläggningar från 1960- och 70-talen nu ersättas. Den höga investeringstakten har inte fullt finansierats med egna medel. Kommunkoncernernas samlade låneskuld har därför ökat stadigt under många år.

Kraftfulla åtgärder nödvändiga

I vårens Ekonomirapport har SKL gjort en bedömning av utvecklingen fram till och med 2022. Man har satt som mål att kommun- och landstingssektorn ska klara ett resultatmål på en procent som andel av skatter och statsbidrag. För att uppnå det räknar SKL med följande faktorer:

- Skattesatsen till kommuner och regioner ökar med 13 öre år 2020, vilket ger drygt 3 miljarder kronor i intäktsökning.
- Enligt intentionerna i januariavtalet ska statsbidragen till kommuner och regioner höjas med 5 miljarder per år, varav kommunerna 3,5 miljarder.
- Därtill behöver sektorn själv effektivisera verksamheten motsvarande en årskostnad på cirka 20 miljarder år 2022.

Det här är Kalmar

De senaste åren har Kalmar kommun haft en stark befolkningsökning som vi inte kan se direkt motsvarighet till i den moderna befolkningsstatistiken (från 1969 och framåt) I slutet av 1980-talet och början på 1990-talet hade vi en period med hög folkökning, dock inte överträffad av den vi har nu. Den nuvarande befolkningsökningen förklaras framför allt av ett starkt positivt flyttöverskott (fler inflyttade än utflyttade). Första halvåret 2019 har vi även ett högt födelseöverskott beroende både på fler födda och på färre döda. Den 30 juni hade Kalmar kommun 68 844 invånare fördelat på 34 291 män och 34 553 kvinnor. Det innebär en folkökning med 334 personer sedan årsskiftet. Folkökningen är lite högre än samma tid förra året beroende på att födelseöverskottet är högre.

Under stora delar av 2000-talet har Kalmar kommun haft ett mönster med minskad befolkning efter första halvåret för att därefter öka under tredje kvartalet. De senaste åren har Kalmar kommun däremot ökat under första halvåret och så även i år. Det är i huvudsak ett resultat av att flyttnettot är högre.

Under första halvåret ökade folkmängden i Sverige med 51 004 personer till 10 281 189 invånare. Det är en lägre ökning än samma tid förra året. Folkökningen berodde främst på att invandringen var större än utvandringen. Invandringen är den lägst uppmätta sedan 2013. Folkmängden ökade i samtliga län utom i Norrbotten och i 209 av Sveriges 290 kommuner.

Näringslivsfrågor

Näringslivsenheten arbetar kontinuerligt för att stärka företagsklimatet och underlätta för näringslivet. Sedan 2018 har kommunen ett avtal med K10 Redovisning när det gäller nyföretagarrådgivning. Företagslots och inflyttarlots hjälper företagare med konkreta frågor gällande etableringar, lokaler, bostäder eller annan problemlösning inom kommunen. Cirka 80 företagsbesök har genomförts, bland annat tillsammans med ledamöterna i Kommunstyrelsen.

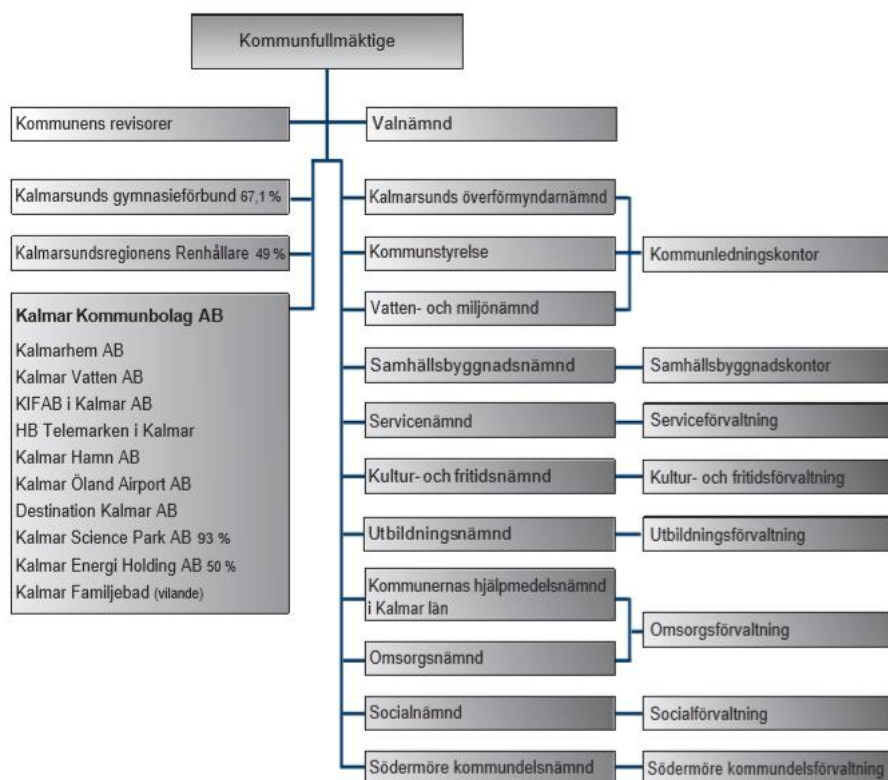
Universitetssamverkan

Under åren 2018-2021 sker en av Kalmars viktigaste händelser i modern historia, Linnéuniversitetets ny-etablering på en samlad plats. Det är ett unikt tillfälle att ta tillvara på som en tillväxtmotor för kommunen och regionen. Kommunen och Linnéuniversitetet samarbetar i projektet ”Kalmar 2020” där Kalmarmöten ska synliggöra och introducera Linnéuniversitetet och omgivande samhälle för varandra. Nu påbörjas resan mot att positionera oss som en attraktiv universitetsstad och universitetsregion nationellt och internationellt. Vara välkomnande mot studenter för att få dem att trivas och vilja stanna kvar i vår region.

Landsbygdsutveckling

Beslut är taget att etablera servicepunkter i Läckeby, Halltorp och Påryd för att öka den kommunala servicen på landsbygden. Fler utvecklingsprojekt för en levande landsbygd pågår, som till exempel fler cykelställ, tomter och mark för byggnation, bussturer och välkomstskyltar. Under 2018 har insatser gjorts för att utveckla samarbetet med de mindre orternas byalag och föreningar. Arbete pågår också för att möjliggöra fortsatt utbyggnad av fiber och för att 100 procent av alla hushåll skall erbjudas en fast fiberuppkoppling till samma pris oavsett vart i kommunen du bor.

Organisation

Kommunens organisation består 2019 av tio nämnder och två gemensamma nämnder. Det fanns också åtta majoritetsägda bolag samt ett moderbolag och medlemskap i två kommunalförbund.

Verksamhetsplan

Kommunfullmäktige fastställde i verksamhetsplanen för 2019 25 mål för kommunkoncernen. Utgångspunkten är visionen Kalmar 2025. Målen inordnas under fem fokusområden:

- Ordning och reda i ekonomin
- Ett grönare Kalmar
- Ett växande attraktivt Kalmar
- Hög kvalitet i välfärden
- Personal och arbetsmiljö

Fokusområden och fullmäktigemål pekar ut färdriktning och ambition inom olika områden. Nämnder och bolagsstyrelser har brutit ned dem till nämnds/bolagsmål och aktiviteter för den egna verksamheten. Av de 25 målen på fullmäktigenivå bedöms samtliga utom ett (företagsklimat) vara antingen redan uppnådda eller på rätt väg med en positiv utveckling. 12 procent, eller 3 av 25 mål, bedöms som helt uppfyllda.

Nämnder och bolag har inför 2019 tilldelats 12 uppdrag. Dessutom tillkommer 7 uppdrag från verksamhetsplan 2018 som i årsredovisningen bedömdes som fortsatt pågående, sammanlagt 19 uppdrag. Av dessa uppdrag bedöms samtliga utom ett ha status pågående. Uppdraget om långsiktig ekonomisk planering är genomfört.

Bedömningar av måluppfyllelse illustreras med en mätare där grönt innebär att målet redan är uppnått. Gult betyder att verksamheten är på rätt väg mot målet, utvecklingen är positiv. Rött innebär att utvecklingen går i negativ riktning eller är oförändrad gentemot utgångsläget.

Ordning och reda i ekonomin

En förutsättning för ordning och reda i ekonomin är att man som kommun uppfyller kommunallagens krav på ekonomisk balans och god ekonomisk hushållning. Det så kallade "balanskravet" innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet. Det innebär att det inte är tillräckligt att i resultatet uppnå balanskravet, utan för att kravet på en god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt bör resultatet ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt och att värdet på kommunens tillgångar inte urholkas. Begreppet god ekonomisk hushållning har två perspektiv; ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av finansiella mål. För det finansiella perspektivet har kommunfullmäktige i budget 2019 satt två mål, dels om nettokostnadsandelen och dels om självfinansiering av investeringar. Målen uttrycks som ett genomsnitt över en rullande femårsperiod för att dämpa effekten av uppgångar och nedgångar under ett enskilt år på grund av exempelvis snabba konjunktursvängningar.

En tumregel i kommunsektorn är att resultatet bör uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, generella statsbidrag och kommunal utjämning för att god ekonomisk hushållning ska anses uppnådd. Mot bakgrund av de utmaningar som sektorn nu möter i form av demografiska förändringar och stora investeringsbehov görs bedömningen att sektorn får svårt att uppnå denna resultatnivå de närmaste åren. Kalmar är en bland andra kommuner som därför justerat ned målsättningen till en procent.

Samma förhållande gäller kring målet om självfinansiering. Den långsiktiga strävan är att investeringar fullt ut finansieras med egna medel. I det kortare perspektivet är dock behovet av investeringar så stort, både till följd av ökande befolkning och av behovet att ersätta äldre anläggningar, att det kan motivera en lägre självfinansieringsgrad. Det nu gällande målet för Kalmar är en självfinansiering om minst 50 procent.

Verksamhetsperspektivet

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta krävs ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter. För verksamhetsperspektivet har kommunfullmäktige i budget 2019 satt ett mål om att alla verksamheter ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. En annan viktig faktor är god prognossäkerhet och budgetföljsamhet. Det kan anses vara ett mått på organisationens förmåga att anpassa verksamheten efter ledningens beslut, givna ramar och ändrade förutsättningar.

Titel	Beskrivning	Kommentar	Bedömning
Fullmäktigemål - Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	Kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.	<p>På kommunövergripande nivå används tre mätningar som grund för att uttala sig om verksamheternas ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Därutöver arbetar nämnderna med egna modeller som ska ge förutsättningar för att uttala sig om måluppfyllelsen och kunna påvisa graden av ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet i verksamheten.</p> <ul style="list-style-type: none">Jämförelsestudien Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) för 2017 och 2018. Syftet med KKiK är att bidra med en bild av en kommuns ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Metoden är att jämföra deltagande kommuners värden och rangordna resultaten. I mätningen 2017 deltog 258 kommuner. Mätningen omfattar totalt 37 nyckeltal som redovisas under perspektiven - tillgänglighet, trygghet, delaktighet, effektivitet och	

		<p>samhällsutvecklare. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, "grön" om man tillhör de bästa 25 procenten, "gul" om man tillhör de mittersta 50 procenten och "röd" om man tillhör de sämsta 25 procenten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettokostnadsavvikelsen - Jämförelse mellan verksamheternas referenskostnad och verkliga kostnad för 2018. Referenskostnad för olika verksamheter används i kostnadsutjämnningen och är den beräknade kostnad som kommunen skulle ha om man bedrev verksamheten på en genomsnittlig nivå i fråga om ambitioner och effektivitet och med hänsyn tagen till kommunens struktur (demografi etc.). Nettokostnadsavvikelse mäts för verksamheterna förskola, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg och motsvarar cirka två tredjedelar av kommunens verksamhet mätt i nettokostnader. • Rådets för främjande av Kommunala Analyser (RKA) presentation "Jämföraren" i kommun- och landstingsdatabasen (Kolada.se). Jämförarens ansats är att ge en bild av förhållandet mellan insatta resurser (kostnader) och kvalitet (objektiv och subjektiv) i verksamheternas utförande. Detta förhållande benämns "verkningsgrad" och används som en del i analysen av huruvida kommunen bedriver en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. <p>I uppföljningen för tertial 2 2019 har det inte tillkommit några mätningar som ger anledning att ändra bedömningen från den föregående uppföljningen. Den redovisade totala nettokostnadsavvikelsen 2018 vände dock upp igen efter att stadigt ha gått ned sedan 2012. Givet de politiska beslut och prioriteringar som styrt resurstilldelningen, är den samlade bedömningen att verksamheterna över tid rör sig mot en allt högre grad av ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet.</p>	
Fullmäktigemål - Nettokostnader	Begränsa nettokostnaderna till högst 99 procent av skatteintäkter och kommunal utjämnning över en rullande femårsperiod.	Nettokostnadsandelen för det enskilda året 2019 blir enligt nuvarande prognos på 97,5 procent. Över den rullande femårsperioden 2015 - 2019 blir värdet 96,9 procent. Baserat på denna prognos uppnås därmed målet.	

Fullmäktigemål - Självfinansiering	Självfinansiera investeringarna till lägst 50 procent över en rullande femårsperiod.	Självfinansieringsgraden för det enskilda året 2019 blir enligt nuvarande prognos på 56,2 procent. Över den rullande femårsperioden 2015-2019 blir värdet 79,0 procent. Baserat på denna prognos uppnås därmed målet.	
---------------------------------------	--	---	---

Titel	Beskrivning	Kommentar	Status
Uppdrag - Hyresupphandling simhall	Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med servicenämnden pröva hyresupphandling som alternativ till att bygga ny simhall i egen regi.	Utvärdering av alternativen bygga och äga själv eller hyra externt pågår och kommer redovisas under hösten. Kommunledningskontorets projekt- och byggenhet är huvudprojektledare för uppdraget.	
Uppdrag - Översyn av resursfördelningsystemen	Genomföra en översyn av resursfördelningsystemen.	Översynen av resursfördelningssystemet pågår och ingår som en del i budgetprocessen inför 2020. Träffar med förvaltningsledningarna har genomförts. Jämförelser inom 3KVH-nätverket görs.	
Uppdrag - Effektivisera och samordna	Effektivisera och samordna kommunens verksamheter så att frigjorda resurser också kan hämtas in.	Uppdraget är påbörjat och ingår bland annat i arbetet med den ekonomiska planeringen och budgeten för 2020. Digitaliseringen kommer på sikt att ge ytterligare förutsättningar för effektiviseringar.	
Uppdrag - Långsiktig ekonomisk planering	Genomföra en studie med långsiktig ekonomisk planering fram till 2027.	En modell för långsiktig ekonomisk planering är framtagen och kommer att stödja framtida planering och budgetering. Uppdraget redovisades i kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj.	

Ett grönare Kalmar

Arbetet mot ett grönare Kalmar har fortgått under tertiäl två. Höjdpunkter är bland annat de tre kommunikationskampanjer som startat under perioden - BiogasBoost, På egna ben och Hållbara resval Kalmar Linnéuniversitetet, som alla syftar till ett miljö- och hälsofrämjande resande. Kommunfullmäktige har tagit beslut om utfasning av engångsplast och minskad plastanvändning i kommunens verksamheter. Under perioden har konkret åtgärdsarbete inom projektet levande vattendrag genomförts. Kalmar kommun har beviljats projektmedel för en förstudie avseende den invasiva arten svartmunnad smörbult. Arbete för biologisk mångfald genomfördes under sommaren, med bl.a. test av ytor för ängsmark. I augusti genomfördes Kalmarsundsveckan - mötesplats för hållbarhet med cirka 1000 besök på plats och 5000 visningar av streamat material på sociala medier.

Titel	Beskrivning	Kommentar	Bedömning
Fullmäktigemål Fossilbränslefri kommun	- Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030.	<p>Kvantitativ uppföljning genomförs årligen utifrån nationell data, med en eftersläpning på två år.</p> <p>Kalmar kommun minskar sin användning av fossila bränslen genom arbetet mot ett flertal fullmäktigemål, däribland målet för ökad cykling och kollektivtrafik, minskad energianvändning samt målet att kommunens egna eller inköpta fordon och transporter är fossilbränslefria.</p> <p>I juni 2019 skickade Vatten- och miljönämnden ut en handlingsplan för målet på remiss till övriga förvaltningar och bolag. Handlingsplanen beräknas bli antagen politiskt i slutet på året.</p> <p>Under de två första tertialen 2019 har tre kommunikationsprojekt som direkt syftar till minskad klimatpåverkan i det geografiska området startats upp:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hållbara resval Kalmar Linnéuniversitetet-Projektet genomförs under 2019-2021 i samverkan mellan Kalmar kommun och Linneuniversitetet. Flera kampanjer ingår. Ett av målen är att minska koldioxidutsläppen från resande till och från stadskärnan med cirka 6000 ton per år. o På egna ben - Kommunikationskampanj med tävlingsinslag med syfte att få barn i årskurs 4-6 att gå, cykla eller åka kollektivt till skolan. Inför 2019 års tävling som är vecka 38-42 är 96 % av alla klasser i kommunala skolor anmälda. På egna ben genomförs 2019 och 2020, med möjlighet att bli permanent. o BiogasBoost - Hösten 2018-2021 genomförs kommunikationsprojektet BiogasBoost, där Kalmar kommun deltar tillsammans med arton andra aktörer i Kalmar län. Målen är att öka kunskapen om biogas, att dubbla antalet gasfordon i länet och att få igång minst en gasmack i varje kommun. <p>Sista veckan i augusti genomfördes Kalmarsundsveckan, med fler besökare än förra årets 1500 personer. Ett flertal aktiviteter under veckan handlade om lösningar för ett klimatsmart liv, exempelvis Energi- och klimatrådgivning, solcellsinformation och solsafari, hållbart resande, test av cykel och elbil samt information om delbilspoolen.</p> <p>Rådgivning till både föreningar och företag har fortsatt och en ny energirådgivare har anställts. Arbetet med kommunens</p>	

		översiktsplan har tagit ytterligare steg och införandet av en ny prioriteringsgrund för detaljplaner är påbörjat.	
Fullmäktigemål - Energi- och vattenanvändning	Energi- och vattenanvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2018 till 2022 respektive 2015 till 2020.	<p>Kvantitativ uppföljning genomförs efter avslutat verksamhetsår.</p> <p>Exempel på pågående aktivitet inom vattenspar är en "dropp-stopp"-kampanj som är inplanerad under oktober 2019 för att lokalisera läckage i kranar och WC-stolar. Kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit i Kalmar Vattens Vinnova-projekt om att återanvända reningsverkets renade vatten till exempelvis naturgräsplaner för fotboll. På Gastens IP har en ny bevattningslösning installerats, så det går att via en app/telefon styra bevattningen, vilket bland annat kan få en vattenbesparande effekt.</p>	
Fullmäktigemål - God vattenstatus	Kalmarsund och våra vattendrag ska ha uppnått God vattenstatus år 2027.	<p>Handlingsplan för God Vattenstatus tas nu fram. Just nu görs vattenmätningar för att kunna göra en nulägesanalys på Kalmars vattendrag. Samtidigt diskuteras mål, strategier och åtgärder av samtliga berörda förvaltningar (KLK, SBK, SF, KVAB), där planen knyter samman dagens åtgärder och framtidens behov.</p> <p>KLK samarbetar med LNU för att söka Kampradstipendiet och med utveckla nya sätt att höja vattenstatusen i Kalmar kommun.</p> <p>SBK: På samma sätt arbetar kontoret med rådgivning, tillsyn och planering för att våra vattendrag och Kalmarsund ska ha uppnått God vattenstatus år 2027. Arbetet pågår enligt plan och som exempel beviljades i november 2018, LONA-bidrag från Naturvårdsverkets våtmarkssatsning för framtagande av Plan för vattenhållande åtgärder, där nu en delslutsrapport håller på att tas fram.</p> <p>SBK har upphandlat tjänsten att undersöka båtbottnfärg efter TBT, för att ta reda på om TBT tillförs till Kalmarsund via båtar.</p> <p>SF: Anläggning två nya våtmarker/bevattningsdammar har påbörjats under sommaren 2019. Insatser som främjar biologisk mångfald vid vatten genom åtgärder som främjar havsöring och andra fiskarter i Ljungbyån har genomförts under sommaren.</p> <p>Genomförande av vattendagen, utbildningskvällar och fältbesök. Utredning kring förutsättningarna för musselodling och användning av musslor till djurfoder inom projektet Baltic Blue Growth har färdigställts</p>	

		och pekar på ett fortsatt nationellt och internationellt intresse för musslor som miljöåtgärd och foderråvara. Branschriktlinjer för foder mussla har tagits fram.	
Fullmäktigemål - Avfall	Avfallet inom kommunkoncernen ska minska med 30 procent från 2018 till 2025.	<p>Under tertial två har stickprovsmätning av målet inletts, vilken visar på att mycket avfall sorteras felaktigt. Ett arbete med att säkerställa möjligheter till källsortering i kommunens fastigheter har inletts. Utfasning av papperskorgar på kontor har inletts, där SF Support och Socialförvaltningen är först ut. Mätningar av matsvinnet i kostorganisationerna fortsätter. I kommunens skolor har en oannonserad och en förannonserad mätning skett och utfallet hamnade på 12,5 gram per portion. Resultatet är en förbättring gentemot föregående år där totalen hamnade på 16,3 gram. Målet är högst 15 gram matsvinn per portion i skolan. På förskolorna mäts upplägningssvinn två gånger per år. Årets första mätning har gav resultatet 28 gram, vilket är över målet om 20 gram.</p> <p>I kultur- och fritidsnämndens lokaler och anläggningar ska det finnas källsortering senast under 2019. Just nu kartläggs idrottsanläggningarna. Biblioteket kommer under året jobba med att underlätta för sina brukare att källsortera.</p>	
Fullmäktigemål - Livsmedel	Andelen livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 75 procent 2020, varav minst 30 procent ska vara ekologiska. Minst 40 procent ska komma från närområdet.	<p>SF support har genomfört en uppföljning av inköpta livsmedel första halvåret 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andelen ekologiska livsmedel: 33 procent (Mål 30 procent år 2020) • Andelen livsmedel med ursprung i Sverige eller ekologiska: 71 procent (Mål 75 procent år 2020) • Andelen närproducerade livsmedel räknas enbart fram efter varje helår. (Mål 40 procent år 2020) 	
Fullmäktigemål - Fordon och transporter	Kalmar kommuns egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränsle fria 2023.	<p>Ingångsvärdet från december 2018, för de av Transportcentralens fordon som kan köras på fossilfritt bränsle, det vill säga biogas, el, etanol eller HVO, var 73,6 procent. Mätning efter tertial 2 2019 ger värdet 76,0 procent. Ökningen beror framförallt på att antalet fordon drivna med biogas har ökat. Bland kommunens förvaltningar finns nu 125 biogasbilar och 58 elbilar. 100 dieslbilar kvarstår att bytas ut fram till 2023. Nya upphandlingar av elfordon och gasfordon är påbörjade.</p> <p>När det gäller inköpta transporter så arbetar Upphandlingsenheten med att systematisera</p>	

		<p>arbetsättet för att ställa krav och följa upp upphandlingar. Fossilfria alternativ ska väljas vid upphandling då det är möjligt. Kommunledningskontoret har arbetat fram en checklista där miljökrav på bl.a. transporter och fordon finns med. Checklistan används i samtliga upphandlingar som genomförs för att säkerställa att kommunens upphandlingar följer de uppsatta målen.</p>	
Fullmäktigemål - Cykel- och kollektivtrafik	Totala antalet resor med cykel och kollektivtrafik ska öka.	<p>Kvantitativ uppföljning görs efter varje verksamhetsår.</p> <p>Kollektivtrafiken fortsätter en flerårig positiv utveckling av en stadigt stigande trend som i dagsläget innebär en fördubbling sedan 2012. Den har potential att fortsätta växa ytterligare. Under tertial 2 har dialog förts mellan kommunen och KLT avseende Norra Staden, med syfte att planera för och utforma utrymme för kollektivtrafik med fokus på snabbuss (Bus Rapid Transport, BRT) vid den nya bad- och friskvårdsanläggningen.</p> <p>Kampanjer för att öka andelen gång/cykel kommer att inledas under hösten. Tävlingsmomentet i projektet "På egna ben" pågår v. 38-42 och för närvarande ligger andelen anmälda mellanstadieklaser i Kalmar kommun på över 95 %. Inom projektet Hållbara resval Kalmar Linnéuniversitetet sker en tävling under hösten med chans att vinna kostnadsfria kollektivresor under 30 dagar.</p> <p>Ytterligare en station för mätning av gång och cykel ska sättas upp, vilket kommer att ge korrekta siffror för pendlande till-och-från Kvarnholmen.</p> <p>Arbete pågår kontinuerligt med att se över enkla cykelfrämjande åtgärder samt att säkerställa säkra skolvägar.</p>	

Titel	Beskrivning	Kommentar	Status
Uppdrag - Nytt reningsverk	Kalmar Vatten AB får i uppdrag att planera för ett nytt reningsverk med höga ambitioner när det gäller rening.	<p>Upphandlingen för Kalmarsundsverket (KSV) avslutades under tertial 2 och tilldelades en anbudsgivare. En annan anbudsgivare accepterade inte utfallet av utvärderingen och därmed inte tilldelningsbeslutet. Med anledning av detta har denna begärt överprövning och ärendet ligger hos Förvaltningsrätten (FR). I nuläget är det ovisst när FR kommer med ett beslut.</p> <p>Den nya detaljplanen antogs av kommunfullmäktige den 29 april, anslogs 9 maj och vann laga kraft den 30 maj 2019. Detaljplanen är en viktig och nödvändig milstolpe i processen att uppföra Kalmarsundsverket.</p>	

		<p>Miljö tillstånd för Kalmarsundsverket meddelades av miljöprövningsdelegationen på länsstyrelsen under december 2018. Två av villkoren som avser processkemikalier och luktolägenhet överklagades av Kalmar Vatten. Under tertiäl 2 beslutade Mark- och miljödomstolen (MÖD) att avslå Kalmar Vattens överklagan. Kalmar Vatten har under sommaren valt att överklaga och begärt prövningstillstånd (PT) avseende villkoret som avser att införande av nya kemikalier eller ändring sådana. I nuläget inväntas besked huruvida prövningstillstånd beviljas eller ej.</p> <p>Det viktigaste just nu anses vara att snart möjligt få klarhet i hur överprövningen av tilldelningsbeslutet påverkar tidplanen för projektet. Resurserallokeringen som tidigare gjorts för Kalmarsundsverket-projektet från och med oktober 2019 har i nuläget flyttats fram till januari 2020. Det är viktigt för övriga delar i verksamheten att med så lång framförhållning som möjligt få besked om avsatta resurser behövs för projektets räkning eller ej. I den stund överprövningen avgjorts av FR är det Kalmar Vattens avsikt att omgående gå vidare med vinnande entreprenör och skriva kontrakt samt inleda arbetet med att etablera samverkan för Fas 1 i Kalmarsundsverket-projektet.</p> <p>Gällande miljö tillståndet är det oklart hur lång tid det kommer att ta för MÖD att behandla begäran om PT. I händelse av att Kalmar Vattens krav inte skulle tillmötesgåas genom justerade villkor återstår det att se vilka konsekvenser detta får för Kalmarsundsverket-projektet och vilka åtgärder Kalmar Vatten i så fall behöver vidta.</p>	
Uppdrag - Handlingsplan Fossilbränslefritt 2030	- Ta fram en koncernövergripande handlingsplan för att nå målet om Fossilbränslefritt 2030.	Handlingsplanen är framtagen och vatten- och miljönämnden beslutade vid sammanträdet i juni 2019 att skicka planen på remiss till berörda nämnder och bolag i kommunen. Handlingsplanen beräknas bli antagen av kommunfullmäktige i december 2019.	
Uppdrag - Handlingsplan God vattenstatus	- Ta fram en koncernövergripande handlingsplan för att nå målet God vattenstatus.	Handlingsplanen beräknas finnas för antagande hösten 2020. Arbetet har blivit försenat då det varit svårt att göra en bra nulägesanalys på grund av spretig och bristfällig data. Nu finns en pågående mätning i alla våra vattendrag som kommer att ge en bra lägesbild. En första rapport kommer i mars 2020.	
Uppdrag - Utveckla naturvårdsarbetet	Utveckla naturvårdsarbetet med syfte att förbättra förutsättningarna för rekreation, friluftsliv och biologisk mångfald på kommunal mark.	Arbetet fortsätter, möten med berörda parter är inplanerade.	

Uppdrag Naturbete och ängsmarker	-	Utreda hur vi ökar naturbete, ängsmarker och andra miljöer som gynnar pollinerare och biologisk mångfald i kommunen som geografiskt område.	Ett antal möjliga ytor har identifierats och vissa ytor har redan börjat skötas som ängsmark.	
---	---	---	---	---

Ett växande, attraktivt Kalmar

Kalmar fortsätter att vara en attraktiv och växande kommun och antalet invånare är i början av september över 69 000. Genom ett aktivt arbete för att förbättra förutsättningarna för näringslivet och dess ökade differentiering skapas förutsättningar för en låg arbetslöshet.

SKL och RKA har gjort en analys av 19000 olika mätpunkter kring hållbar utveckling. Resultatet visar att Kalmar, tillsammans med Uppsala och Mölndal är bäst i landet i arbetet med att uppnå Agenda 2030. Agenda 2030 syftar till ett hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och ekologiskt.

Vi arbetar kontinuerligt och målmedvetet med att tillsammans skapa ett Kalmar för alla, både i stad och på landsbygd. I detaljplanering och trafikplanering är fokus på funktionshinderperspektivet, skapa trygghetsfrämjande miljöer samt att förbättra barn och ungas boendemiljö. Arbetet pågår också för att ytterligare förbättra integrations- och jämställdhetsarbetet.

Titel	Beskrivning	Kommentar	Bedömning
Fullmäktigemål Arbetslöshet	- Kalmar ska ha lägre arbetslöshet än riket och våra jämförelsekommuner.	Enligt månadsstatistiken från Arbetsförmedlingen för augusti månad är siffran för riket 7,0 % (jfr 6,9 % i mars) och Kalmar kommun ligger på 6,7 % (jfr 6,8 % i mars). Det innebär att Kalmar under augusti månad uppfyller målet att ha lägre arbetslöshet än riket. Kommunledningskontorets arbetsmarknadsenhet inriktar sig på att fler deltagare skall komma ut i arbete (på den reguljära arbetsmarknaden) eller studier. En rad olika inslag under aktivitet är på plats i syfte att stötta deltagarna mot långsiktiga lösningar.	
Fullmäktigemål Företagsklimat	- Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna avseende företagsklimat.	Kalmar kommun har lägre index i den senaste mätningen från Insikt, därav målbedömningen. Men företagsbesök fortsätter varje vecka och målet är 150 stycken om året. Kommunledningskontoret, samhällsbyggnadskontoret och socialförvaltningen har regelbundna träffar och ska under hösten involvera Kontaktcenter ännu mer för att ge kunderna bästa tänkbara intryck redan vid första kontakten med kommunen. Det finns en klar och tydlig ambition att ytterligare förbättra indexet till nästa mätning.	

<p>Fullmäktigemål - Tryggaste residenskommun</p>	<p>Kalmar ska vara landets tryggaste residenskommun.</p>	<p>Polisens trygghetsundersökning presenteras under hösten 2019. Samverkan mellan olika förvaltningar och organisationer är väl inarbetat, vilket bland annat inneburit bra samverkan inför och under sommarens många evenemang, vilka genomförts med mycket få rapporterade incidenter. Under oktober månad kommer en plan för det fortsatta arbetet under mandatperioden att presenteras för kommunledningskontorets ledning.</p>	
<p>Fullmäktigemål - Attraktiv kommun</p>	<p>Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna i Sverige att besöka, att växa upp, bo och åldras i.</p>	<p>Enligt tidningen Fokus rankning hamnar Kalmar på plats 17 av landets kommuner, och är därmed topp 30. Dessutom påvisar vi goda resultat i SCB:s medborgarundersökning och SKL:s Insikt. Kalmar är även en av de kommuner som ligger i absoluta toppen med avseende Agenda 2030.</p>	
<p>Fullmäktigemål - Tillgänglighet</p>	<p>Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet.</p>	<p>Ett större övergripande arbete om unga funktisars möjlighet till utbildning och arbete är påbörjat som förmodligen kommer hänga samman med Kalmar 2020. Likaså planeras kompetensutveckling för kommunens Tillgänglighetsråd och berörda kommunala aktörer utifrån Universell utformning, att bygga rätt från början, utifrån den mänskliga mångfalden.</p> <p>För närvarande pågår arbete gällande entrélösningar tillsammans med Kalmar City, kommunledningskontorets projekt- och byggenhet och strategen för social hållbarhet. En inventering av entréerna på Kvarnholmen utifrån tillgänglighet är gjord och ett par gator har valts ut där förslag på alternativa lösningar ska göras. Bedömningen är att det finns förslag att presentera under året, samt att några av de föreslagna förändringarna är genomförda.</p> <p>Tillgängligheten till och i stadens uteserveringar har diskuterats livligt och är en viktig och betydande del i det kommande Uteserveringsprogrammet.</p> <p>En ny lag om webbtillgänglighet har trätt i kraft och tillsammans med företaget Funka ska en nulägesbild och vad vi behöver satsa på framåt göras. En utredning om förutsättningar för en lättläst version av kommunens webbplats är påbörjad. Man tittar på goda exempel och ska ta fram en kostnadsberäkning för ett genomförande. Det kan handla om att utbilda internt för att skriva lättläst alternativt ta in extern konsult om genomför det hela.</p> <p>Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram en checklista för att säkerställa jämställda lokaler. Arbetet koordineras med funktionshinderstrategin som är ute på remiss</p>	

		och målet om tillgängliga lokaler. Kommande året ska alla lokaler inventeras och succesivt förbättras. En plan är framtagen för förbättringar fram till 2025. Ett omfattande arbete som kräver extra personella resurser. Serviceförvaltningens fastighetsverksamhet arbetar med tillgänglighet enligt de lagkrav som finns vid de om- och nybyggnationer som genomförs. Produktionsverksamheten genomför sitt tillgänglighetsarbete via uppdrag från andra förvaltningar.	
Fullmäktigemål Bostäder	- Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra för att minst 500 bostäder kan färdigställas varav hälften är hyresbostäder.	De under året antagna detaljplanerna möjliggör tillsammans för sammanlagt 342 stycken bostäder. Till och med juli har 183 bostäder färdigställts.	
Fullmäktigemål Fler i arbete	- Kalmar kommun ska få fler i arbete snabbare. 60 procent av de som lämnar etableringsuppdraget ska gå till arbete eller reguljära studier.	Statistik från Arbetsförmedlingen visar att 47,2% av Kalmar kommuns nyanlända har gått till arbete eller studier 90 dagar efter avslutad tid i etableringen. Förra årets siffra var 38,8%, vilket indikerar en positiv utveckling. Målet är dock inte uppfyllt ännu.	
Fullmäktigemål Utrikesfödda medarbetare	- Andelen utrikesfödda medarbetare i kommunen ska öka.	Ingen ny uppföljning kan ges från SCB/SKL förrän efter årsskiftet och då för hela 2018 (ett års eftersläpning). Det är ej tillåtet för arbetsgivaren att registrera etnicitet eller födelse land.	

Titel	Beskrivning	Kommentar	Status
Uppdrag Krusenstiernska gården	- Ta fram förslag på hur stiftelsens verksamhet ska organiseras för att därigenom öka förutsättningar och möjligheter för utvecklingen av Stiftelsen Krusenstiernska gården.	Arbetet pågår med strategin att frigöra styrelsen från operativa personal- och verksamhetsfrågor samt att hitta en organisatorisk tillhörighet inom kommunen. Caféet drivs under 2019 som ett integrationsprojekt av kommunens arbetsmarknadsenhet. Samverkan mellan länsstyrelse, länsmuseum och kommunen pågår för att uppnå en gemensam syn på vård och utveckling av byggnadsminnet Krusenstiernska gården.	
Uppdrag Idékatalog attraktivitet	- Ta fram en idékatalog för tio år framåt för att förstärka kommunens attraktivitet.	En första idékatalog är framtagen och ska redovisas för kommunstyrelsens arbetsutskott i september. Ett sammanhållet förslag med tidplaner och kostnadsberäkningar kommer att tas fram och på sikt arbetas in i verksamhetsplan med budget för kommande år.	

Från och med 2019 har fokusområdet tillförts fullmäktigemålet ”Socialtjänst av hög kvalitet”. Målet består av sex kvalitetsdimensioner gällande vård och omsorg: kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig. I fokusområdet Hög kvalitet i välfärden ingår även fullmäktigemålet ”Bästa skolkommun” och ”Bästa äldreomsorgskommun”. Samtliga tre fullmäktigemål visar en positiv utveckling.

Förutom de tre fullmäktigemålen pågår fem uppdrag under fokusområdet.

Fokusområdet ”Hög kvalitet i välfärden” innefattar även initiativ såsom ”Ett rikt föreningsliv”, ”Kalmars kulturliv”, ”Hbtq” med flera. Dessa följs via handlingsplaner och program och rapporteras årligen till kommunfullmäktige

Titel	Beskrivning	Kommentar	Bedömning
Fullmäktigemål - Bästa skolkommun	Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner år 2020.	<p>Gällande fullmäktigemålet "Bästa skolkommun" fortsätter det långsiktiga arbetet med att utveckla undervisningen så att varje barn/elev kan utvecklas så långt som möjligt såväl socialt, emotionellt som kunskapsmässigt. Arbetet med att utveckla kvalitén i undervisningen fortsätter och just nu görs stora satsningar på specialpedagogik för lärande samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.</p> <p>Fortsatt fokus hålls på att öka behörigheten till gymnasiet. Pågående insatser är: Fortsatt satsning på engelska deluxe och matematik deluxe. I årskurs 7 förstärks den utökade timmen per vecka i matematik med två extra matematiklärare som besöker samtliga skolor. Syftet är sprida effektiva undervisningsmodeller, öka likvärdigheten, höja målluppfyllelsen samt få en hållbar förändring av undervisningen.</p>	
Fullmäktigemål - Bästa äldreomsorgskommun	Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa äldreomsorgskommuner år 2020.	<p>Fullmäktigemålet att Kalmar ska bli topp 30 bästa äldreomsorgskommun står fast under 2019.</p> <p>Resultatet från brukarundersökningen 2018 visar ett positivt resultat inom flera indikatorer. Dock fanns det på flera punkter skillnader i nöjdhet mellan män och kvinnor. Dessa indikatorer arbetar verksamheterna vidare med under 2019.</p> <p>Implementering av IBIC (Individens behov i centrum) pågår i kommunens verksamheter där flertalet verksamheter har fullgjort utbildningen och införandet av IBIC, i övriga verksamheter är införandet av arbetssättet en pågående aktivitet. IBIC är ett nationellt arbetssätt vilket innebär att verksamheten arbetar systematiskt och med ett gemensamt språk mellan professioner (ICF) där effekter av utförda insatser kan följas upp lokalt men</p>	

		<p>också nationellt.</p> <p>Vidare genomförs det kompetensutveckling på olika områden som bland annat BPSD (Beteendemässiga och psykiska symptom vid demens) vilket är ett arbetsverktyg för att använda sig av rätt bemötande för omsorg av personer med demensdiagnos.</p>	
<p>Fullmäktigemål - Socialtjänst av hög kvalitet</p>	<p>Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till kvalitetsdimensionerna kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig.</p>	<p>Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till sex kvalitetsdimensioner som Socialstyrelsen och SKL tagit fram i samverkan för att säkerställa en god vård och omsorg. Kvalitetsdimensionerna är kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig vård och omsorg. Socialförvaltningen har valt att anta dessa som sina sex långsiktiga mål för att säkerställa att socialtjänsten i Kalmar håller hög kvalitet. Till målen kopplas indikatorer som syftar till att mäta kvalitet och effektivitet inom samtliga målområden.</p> <p>Den sammanfattande bedömningen efter tertial två är positiv för alla mål utom målet om tillgänglig vård och omsorg. Målet om en tillgänglig vård och omsorg mäts med ett antal ledtidsmått. Flera av ledtiderna är acceptabla medan det i vissa fall, t.ex. för ansökningar inom funktionshinderomsorgen, har skett en förlängning av utredningstiden. Införande av digital ansökan av ekonomiskt bistånd har inte kunnat införas på grund av att det krävs upphandling av verksamhetssystem och kommunens upphandlingsenhet har kö för upphandlingar.</p> <p>För målet om att ha en kunskapsbaserad vård och omsorg fokuseras evidensbaserad praktik och systematisk uppföljning. Socialförvaltningen gör hela tiden framsteg inom detta område genom att införa och implementera metoder som ger möjlighet till systematisk uppföljning för att säkerställa effektivitet och ändamålsenlighet. Nämndens fokus för att leva upp till en säker vård och omsorg är en rättssäker myndighet och riskförebyggande verksamhet. För de indikatorer som mäter rättssäker myndighet är värdena acceptabla. Det riskförebyggande arbetet i verksamheterna utvecklas enligt plan förutom när det gäller samverkan mellan region och kommun.</p> <p>När det gäller att individanpassa socialnämndens vård och omsorg ligger delaktighet och individens behov i centrum. Här behövs ett fortsatt arbete för att öka kvaliteten i genomförandeplanerna eftersom de utgör grunden för att kunna säkra en individanpassad vård och omsorg.</p>	

		<p>Nämnden har gjort stora förbättringar vad gäller kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet inom individ och familjeomsorgen för vuxna. Däremot ser vi ännu inte samma positiva utveckling gällande kostnad för placering inom social barn och ungdomsvård.</p> <p>För målet om jämlik vård och omsorg ligger fokus på hälsa, vård och omsorg på lika villkor samt digitalt stöd för att stärka individens möjlighet till självständighet. Alla förvaltningens verksamheter arbetar med förbättringsåtgärder ur ett jämställdhetsperspektiv. Det redovisas under fullmäktigemålet om jämställdhetssäkrad verksamhet. Nämnden bedriver också en försöksverksamhet med läkemedelsrobot i två verksamheter. Försöket utvärderas under tertial tre.</p>	
--	--	---	--

Titel	Beskrivning	Kommentar	Status
Uppdrag - Funktionsnedsättningsfrågor	Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnden utarbeta en lokal strategi för frågor runt funktionsnedsättning.	Strategin är framtagen och beräknas antagas av kommunfullmäktige i september 2019.	
Uppdrag - Valfärdens fördelning och jämlikhet	I samverkan med berörda verksamheter och lokala aktörer inventera insatser som påverkar välfärdens fördelning och jämlikhet i hälsa, samt lämna förslag på lokalt genomförbara insatser som bidrar till att skillnader i tillgång till välfärd och hälsa minskar.	Uppdraget kommer att redovisas tillsammans med presentation av välfärdsbokslut under 2019.	
Uppdrag - Inventera kommunala lokaler	Inventera vilka kommunala lokaler som passar till mötesplatser/träffpunkter.	Lokalplaneringsgruppen har inventerat respektive förvaltnings nuvarande mötesplatser och träffpunkter. Idag finns drygt 80 lokaler som lånas/hyrs ut. Externa lokaler är ej inkluderade i arbetet. Taxorna/prisbildningen för uthyrning har en stor spridning mellan de olika förvaltningarna. Arbetet fortsätter med att hitta rutiner och en gemensam taxa för utlåning av kommunala lokaler.	
Uppdrag - Lokaler för föreningar, frivilligorganisationer m.fl.	Göra en översyn som förtydligar hur kommunala lokaler på lediga tider kan användas av föreningar och	Uppdraget samordnas med uppdraget att inventera mötesplatser/träffpunkter. Likt detta uppdrag fortsätter arbetet med att hitta gemensamma rutiner och taxor för att förenkla för verksamheterna att låna ut kommunala lokaler. Arbetsgruppen vill även värna om bygdegårdars och andra föreningars	

	frivilligorganisationer, m.fl.	möjligheter att hyra ut egenägda lokaler och kommer därför att ta hänsyn till detta vid översynen av taxorna.	
Uppdrag - Ensamhet bland äldre	Utreda förutsättningarna för en projektansökan för att minska ensamhet bland äldre.	Arbetet med projektansökan är påbörjad och under hösten 2019 kommer en workshop att hållas med representanter från bildningsförbunden, universitet, pensionärsorganisationer, frivilligorganisationer, politik, kommunala förvaltningar/verksamheter, regionen och ev. näringsliv. En tidsplan för det fortsatta arbetet efter workshopen fram till inlämnandet av projektansökan är framtagen.	

Personal och arbetsmiljö

Sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och är nu något lägre än motsvarande period förra året (6,1 mot 6,2 %). Ny mätning av hållbart medarbetarengagemang görs vid höstens medarbetarenkät och där väntas en ny siffra först efter årsskiftet. Hösten 2018 ökade index från 79 till 81 jämfört med 2016. Ett arbete pågår för att se över hur vi följer upp HME och nöjd medarbetarindex.

Under våren har hela HR-verksamheten fått gemensamma lokaler i stadshuset och nya enhetschefer tillsattes för arbetsmiljöenheten och HR-enheten. Tillsammans arbetar vi för att hela tiden erbjuda ett proaktivt och kompetens chefsstöd som gör att Kalmar kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare där människor trivs och utvecklas. HR-verksamheten ska ge ett konsultativt stöd till förvaltningarna för att minska onödiga personalkostnader och medverka så att respektive förvaltning kan nå sina verksamhetsmål.

Hittills har 65 avslutningssamtal hållits då medarbetare gått i pension eller lämnat av andra orsaker. 92% uppger att de kan rekommendera andra att jobba i Kalmar kommun.

Titel	Beskrivning	Kommentar	Bedömning
Fullmäktigemål - Jämställdhetssäkra d verksamhet	Kommunens verksamhet ska vara jämställdhetsäkrad år 2022, vilket innebär att alla verksamheter säkerställer: <ul style="list-style-type: none"> • Likvärdig service och bemötande • Likvärdig myndighetsutövning • Likvärdig resursfördelning • Jämställd fördelning av makt och inflytande till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet. 	Den positiva trenden fortsätter. I samhällsbyggnadskontoret pågår arbetet med fokus på bemötande och inflytande i processer. Kultur- och fritidsförvaltningen har utvecklat checklistor för olika verksamhetsområden och identifierat relevanta nyckeltal för att kunna följa utvecklingen. I utbildningsförvaltningen arbetar man strukturerat utifrån läroplansuppdraget, och man arbetar med ett flertal parallella processer, för tillfället pågår en aktiv process med 3 förskolor för utmärkelsen " jämställd förskola 2022", fortbildning i normkritik, utveckling av en förenklad kursplan för grundskolan för stöd i undervisning kring identitet, integritet, normer, kön och hbtq. I socialförvaltningen arbetar alla verksamheter med att identifiera ev. gap och "brister" i ett jämställdhetsperspektiv och initiera förbättringsåtgärder. Omsorgsförvaltningen har fokus på jämställda biståndsbeslut och har tagit fram en plan för arbetet. Södermöre genomför	

		kompetensutvecklingsinsatser för lednings- och nyckelfunktioner. Ett flertal utbildnings- och informationsinsatser har genomförts i ett stort antal verksamheter.	
Fullmäktigemål - Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaron ska minska i både förvaltningar och bolag.	Sjukfrånvaro fortsätter att sjunka men en avmattad minskning märks nu. Sjukfrånvaron tom juli är 6,1 % jämfört med 6,2 % motsvarande period 2018. 3,7 % för männen och 7 % för kvinnorna. Kvinnornas sjukfrånvaro har minskat mer än männens. Flera övergripande insatser görs för att förbättra arbetsmiljön och för att minska sjukfrånvaron. Ca 95 % av de långtidssjukskrivna återgår i tidigare arbete efter sjukperiod och rehabilitering.	
Fullmäktigemål - E-hälsokommun	Kalmar ska bli årets e-hälsokommun år 2022.	<p>Kommunens riktlinjer är att tänka digitalt först. Få medarbetare att sträva efter att både kritiskt granska och se möjligheter med tekniken i vårdens olika situationer och samtidigt bibehålla den mänskliga kontakten och god vård. Uppmuntra och ge medarbetare möjlighet att påverka sin arbetssituation då de är experter på sitt område.</p> <p>De olika arbetsområdena i e-hälsoplanen har fått ansvariga personer utpekade, i sitt arbete ska de följa e-hälsostrategin. Dialog är startad med leverantörer inom intressanta områden tex digital signering, avvikelssystem.</p> <p>Det finns även aktiviteter inom e-tjänster. Bland annat kommer tidbokning inom faderskap, budgetrådgivning samt familjerådgivning snart vara möjlig att genomföra.</p> <p>Inledande samtal är tagen med Linnéuniversitetet. Det finns gemensamt intresse att samarbeta med de tekniska utbildningarna. Linnéinstitutet ska bedriva forskningsprojekt för nyttoutvärdering och uppföljning av välfärdsteknik för läkemedelsrobot.</p> <p>Kontinuerlig informationsspridning sker inom kommunen via uppdragsgruppen och digitaliseringsnätverket.</p> <p>Kommunens riktlinjer är att tänka digitalt först. Få medarbetare i förvaltningen att sträva efter att både kritiskt granska och se möjligheter med tekniken i vårdens olika situationer och samtidigt bibehålla den mänskliga kontakten och god vård. Uppmuntra och ge medarbetare möjlighet att påverka sin arbetssituation då de är experter på sitt område. Nyttja e-hälsa referensgrupp i olika frågeställningar.</p> <p>I syfte att minska det digitala utanförskapet</p>	

		för målgrupp 65+ så har Mer Digital eventen genomförts i samarbete med Region Kalmar län och LNU studenter.	
Fullmäktigemål - Hållbart medarbetarengagemang	Öka indexet för Hållbart medarbetarengagemang (HME).	HME mäts endast en gång per år och för 2019 kan vi förvänta oss en siffra i slutet av året eller mer troligt i början av 2020. 2018 var HME index 81 (av 100) vilket är en ökning sedan 2016 års mätning (79). Spannet bland de kommuner som mäter detta är för 2018 index 69 - 86. Vi ser över hur vi gör mätningar av medarbetarnas upplevelse och kommer med ett förslag till ny typ av medarbetarenkät under 2020.	

Titel	Beskrivning	Kommentar	Status
Uppdrag - Våld i nära relationer	Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera och uppdatera handlingsplanen för att förebygga våld mot kvinnor i nära relationer (från 2010). I uppdraget ingår att inventera eventuella insatser och effektivisera Kalmar kommuns arbete ur ett arbetsgivar-perspektiv.	En grupp bestående av representanter från berörda myndigheter (polis, region, länsstyrelsen), idéburen sektor (kvinnojour, Zonta, Queens of Kalmar m.fl.) och kommunala verksamheter har bildats och träffats under ledning av Liselotte Ross, ytterligare ett möte kommer att genomföras den 8 oktober för att ha en dialog av ett utkast. Inriktningen för planen är, efter dialog med ovan nämnda aktörer det våld män riktar mot kvinnor, och kommer att utöver våld i nära relationer omfatta även hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Efter mötet den 8 oktober kommer planen att färdigställas och processas i kommunens organisation.	
Uppdrag - Fiberanslutningar	Säkerställa fiberanslutningar till våra externt hyrda lokaler.	IT-enheten i samverkan med Telia samordnar arbetet med att lösa fiberanslutning till externa fastigheter.	
Uppdrag - Lägesrapport digitalisering	Sammanställa lägesrapport under hösten 2019, över hur arbetet med digitalisering fortskrider och där alla verksamheter redovisar sina framsteg och planer.	Varje förvaltning ska styra det digitala utvecklingsarbetet 2020 kopplat till framtagna handlingsplaner. Många initiativ av "långt hängande" frukter är redan genomförda och fler är på gång. E-tjänsteutvecklingen har ökat och vi effekter av reducerad administration och handläggning i de processer som digitaliserats. Planen för att införa ny digital arbetsplats baserad på samarbetsplattformen Office 365 är fastlagd och i april 2020 kommer alla verksamheter få tillgång till nya möjligheter för effektivare samarbete, mer mobilitet och digitala möten som minskar resandet.	

Väsentliga händelser

Kalmar kommuns första verksamhetsmånader har präglats av arbete med struktur, rutiner och förtydligande av mål samt att medarbetare ska hitta sina roller i en nybildad organisation. Arbetet med den nya organisationen fortsätter och från den 1 januari 2019 tillhör IT verksamheten kommunledningskontoret. Arbetet med att utveckla avdelningens organisation pågår. I april 2018 flyttades upphandlingsenheten över till kommunledningskontoret och slogs i januari 2019 samman med kansliet och bildade verksamhetsområdet för upphandling- och kansli. Kommunikationsenheten har flyttat till Rådhuset, och deras lokaler har övertagits av HR-verksamheten. Från och med den 1 januari 2019 inrättades en ny nämnd, vatten- och miljönämnden samt ett nytt utskott, kommunstyrelsens utskott för integration och arbetsmarknad. Under året beslutade kommunfullmäktige att införa en projekt- och byggenhet på kommunledningskontoret. Kommunfullmäktige beslutade även att fastställa en framtagen evenemangsstrategi för Kalmar, som har som syfte att skapa förutsättningar för ett framgångsrikt och tydligt evenemangsarbete.

Arbetet med att uppnå de mål och uppdrag som kommunfullmäktige beslutat i verksamhetsplanen för 2019 har pågått under hela året.

Den koncernövergripande digitaliseringsledaren har påbörjat arbetet med att säkerställa den strategiska planeringen och genomförandet av den digitala verksamhetsutvecklingen. Man har tillskapat ett IT-råd tillika digitaliseringsråd med representanter från Kalmar kommuns samtliga förvaltningar. En nära samverkan sker med de kommunala bolagen och efter sommarsemestern 2019 slogs kommunens och bolagens IT-råd samman. Under våren 2019 genomfördes utbildningen ”Mer Digital” som är en samverkan för ökad digital kompetens i Kalmar län mellan Regionförbundet, länets kommuner, Landstinget och Telia. Syftet med utbildningen var att erbjuda en grundläggande utbildning för kommunens invånare som inte är vana vid digitala verktyg och tjänster. Arbetet med att gå från strategi till praktisk vardag inom digitaliseringen pågår nu medvetet bland annat genom att utveckla gemensam styrning, process- och verksamhetsutveckling.

Kalmar kommun har under året investerat i utveckling av e-tjänster, detta med syfte att effektivisera det interna arbetet samt för att underlätta och öka tillgängligheten för invånare i kommunen. Inrättandet av e-tjänster medför internt färre manuella moment, minskar antal fel vid ansökningar och handläggning, minskad stress och förbättrad känsla av kvalitet i utförandet av handläggningen, minskad pappers- och posthantering som även ger minskade kostnader och samt onödig miljöpåverkan. Arbetet med utveckling av nya samt förvaltning av befintliga e-tjänster fortsätter.

Dataskyddsombudet har fortsatt sitt arbete för att stödja kommunen i att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) som trädde i kraft den 25 maj 2018. I augusti 2019 anställdes en kommunjurist som bland annat kommer ta över ansvaret och arbetet gällande dataskyddsfrågor.

Trygghets- och larmcentralen (TLC) har varit i drift sedan april 2018. Från och med början av 2019 tillhör TLC brandkåren. TLC erbjuder en bredd av säkerhets- och jourtjänster till samtliga förvaltningar i Kalmar kommun, men även till andra kommuner och bolag inom Kalmar län. Där arbetar larmoperatörer dygnet runt för ett säkert Kalmar, bland annat med inbrottslarm, brandlarm och kameraövervakning.

Brandkåren har under det gångna året arbetat med att se över sin organisation i sin helhet. Man har tillsatt administrativa stöd för att avlasta de operativa cheferna. Från och med augusti 2019 tillsätts en informationssäkerhetsansvarig som kommer placeras strategiskt på brandkåren.

Under året 2018 infördes ett frivilligt brandvärn (FRG) med uppgiften att avlasta räddningstjänsten. Initiativet har fortsatt under 2019. Brandväret hjälper räddningstjänsten med enklare uppgifter som

eftersläckning och efterbevakning vid exempelvis skogsbränder. Värnet är verksamt i Oskarshamn, Mönsterås och Högsby kommun.

Inrättandet av den gemensamma överförmyndarnämnden mellan Kalmar, Borgholm och Mörbylånga, Kalmarsunds överförmyndarnämnd från och med den 1 januari 2019 har gått bra. Reglemente och samverkansavtal för den nya nämnden fastställdes under året 2018.

Projekt- och byggenheten bildades första kvartalet 2019 och har ansvaret för kommunens investeringar i fastigheter, infrastruktur och andra anläggningar på kommunal mark. Syftet med enheten är att uppnå bättre förutsättningar för resursplanering, prioriteringar, uppföljningar, entreprenadkontroll, upphandling med mera.

Under året genomfördes Europaparlamentsvalet som krävde insatser av den kommunala organisationen både före och efter valen.

Kalmar kommun har fortsatt med insatser på utveckling av staden och detta har resulterat i fler invånare, bra tillgång till bostäder, verksamhetslokaler, arbetstillfällen och ett brett utbud av aktiviteter och evenemang. Linnéuniversitetet har varit avgörande för Kalmars utveckling och det täta samarbetet mellan näringsliv, universitet, kommun och andra offentliga arbetsgivare försätter. Allt i syfte att utveckla Kalmar till en modern, ledande universitetsstad och effektiv motor för tillväxt.

Kommunfullmäktige beslutade under hösten 2018 att en ny och digital översiktsplan ska tas fram för hela kommunen. Ledorden för den nya översiktsplanen är livskvalitet. Nu arbetar man med att definiera vad det innebär för kommunens fortsatta utveckling. I arbetet med framtagandet för man nu invånardialoger samt gör en omvärldsanalys. Antagandet av kommunens nya översiktsplan planeras att ske vintern 2021.

Klimat och miljöarbetet har fortgått under året och stort fokus har varit bland annat på ett hållbart samhällsbyggande, konsumtion, energiproduktion och energianvändning, transporter med mera. Detta som ett led i att nå Kalmar kommuns långtgående mål om en fossilbränslefri kommun 2030. En koncernövergripande handlingsplan för att nå målet om en fossilbränslefri kommun är framtagen och utskickad på remiss till kommunens nämnder och bolag. Beslut om fastställande tas under året. Förskolan ”Trollet” tilldelades ett nationellt pris för arbetet med Grön Flagg. Priset delades ut av Håll Sverige Rent till den förskola som gjort en särskild insats för hållbar utveckling och som är ansluten till Grön Flagg.

Kalmar kommun tillsammans med lokalpolisområde Kalmar har tagit fram två medborgarlöften. Arbetet med att nå målen som syftar på en ökad närvaro och trygghetskänsla i fem områden i kommunen. Man har exempelvis utökat antalet medborgardialoger med olika målgrupper, utökat antalet trygghetsvandringar, förbättrat dialogen med fastighetsägare och andra aktörer i respektive område, förstärkt den lokala samordningen av konkreta insatser samt förstärkt det förebyggande arbetet för att tidigt upptäcka och få möjlighet till snabba insatser i skola, fritid och socialtjänst. Uppföljning och utvärdering av arbetet med medborgarlöften sker i slutet av året.

Ett systematiskt arbete och organisering med utgångspunkt av bland annat öppna jämförelser och trygghetsundersökning har påbörjats. Tillsammans med polisen har ett arbete med att säkerställa uppdaterade lägesbilder och samordning av insatser enligt modellen ”Effektiv samverkan för trygghet,” (EST) byggts upp under första delen av 2019. Det innebär att brandkåren, trygghets- och larmcentralen, säkerhetssamordnare, brottsförebyggande strateg samt socialtjänstens förebyggande team är samtliga delaktiga i detta. Fokus i detta arbete under kommande tre till fyra månader är att samordna kommunens verksamheter internt.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen bereder ärenden till fullmäktige, verkställer fullmäktiges beslut, samordnar de kommunala nämndernas verksamhet samt svarar för kommunens ekonomi. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet liksom över de kommunala bolagen och kommunalförbunden.

Kommunledningskontoret (KLK) leder och samordnar verksamheten i Kalmar kommun. Kontorets huvuduppgifter är bland annat att på bästa sätt ge stöd och service till Kalmar kommuns politiska organisation, bolag samt förvaltningar och till allmänheten. Strategiska och kommungemensamma frågor är prioriterade. Kommunledningskontorets personal ska vara tillgänglig, lyhörd och ge ett gott bemötande till alla.

Prognos

Prognosen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 12,7 mnkr. Överskottet består till största delen på avvikelser för Arbete och välfärd (+10 mnkr). Schablonersättningarna från Migrationsverket har minskat under året, men så har även kostnaderna. Intäkterna fortsätter att överstiga kostnaderna och genererar därmed en positiv avvikelse. Arbetsmarknadsenheten prognostiserar underskott beroende på fördyrande arbetsmarknadsåtgärder. Överskottet hos Mark och exploatering (+3,2 mnkr) avser ersättningar för deponier, där en genomförd anpassning av gjorda beräkningar har lett till lägre kostnader. Överskott prognostiseras också på exploateringsverksamheten (+5,0 mnkr) och ekonomi (+1,2 mnkr).

Underskott prognostiseras hos brandkåren (-4,5 mnkr), vilket beror på bl.a. högre kostnader för jourersättning och beredskap jämfört med budget, samt att intäkter för TLC inte prognostiseras komma in i den nivå som budgeterats. Gymnasieverksamheten prognostiserar ett underskott (-2,2 mnkr) som beror på ökat antal 16-19-åringar, vilket leder till ett ökat medlemsbidrag till Kalmarsund gymnasieförbund.

Investeringsprognosen visar ett överskott om 55,2 mnkr jämfört med budget vilket till största delen beror på förseningar i projekten Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans.

Väsentliga händelser

Inför året gjordes vissa organisationsförändringar inom kommunledningskontoret, där den största förändringen var att verksamhetsområde IT flyttades från serviceförvaltningen till kommunledningskontoret. I och med denna förändring övergick verksamhetsområdet till rambudget istället för att vara intäktsfinansierad. Ett projekt kring införande av Office365 har på börjats i verksamheten.

Arbete och välfärd har ökat samarbetet med ett flertal samverkanspartner, bl.a. socialförvaltningen men även internt inom verksamhetsområdet i syfte att effektivisera klienternas etablering. Arbetsmarknadsenheten har under året präglats av beslutet om minskade budgetanslag till Arbetsförmedlingen och hur detta kommer att påverka enhetens arbete och kommunens budget framöver.

Brandkåren har fortsatt stått inför utmaningar i och med fler invånare, många nybyggnationer och evenemang i kommunen. Det märks dels genom en ökad ärendemängd för den förebyggande verksamheten som hanterar bl.a. bygglovs- och detaljplanegranskningar, dels genom ökat antal larm för den operativa enheten. Den förebyggande enheten har, på uppdrag av MSB, genomfört utbildning för deltidsbrandmän från hela Sverige. Trygghets- och larmcentralen har under året övertagit och besvarar nu samtliga trygghetslarm i kommunen. En gemensam överförmyndarnämnd har bildats tillsammans med Mörbylånga och Borgholms kommuner.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen har inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt inom plan- och byggnadsväsendet. Nämnden fullgör också de uppgifter som kommunen har enligt lag eller annan författning inom dessa områden.

Prognos

Till och med augusti månad finns det mer eller mindre avvikelser inom alla verksamhetsområden och helårsprognosen för förvaltningen visar på ett underskott gentemot budget 2019, minus 1,9 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämndens budget för bostadsanpassningsbidrag (8,3 mnkr) kommer enligt prognos i år att överskridas med 3,5 mnkr. Tidigare i år har prognosen varit minus 0,5 mnkr men förvaltningen ser nu att de ökade kostnader för bostadsanpassningar kommer att hålla i sig även under sista delen av året. Bland annat kommer förvaltningen att bekosta en enskild bostadsanpassning på ca 1,5 mnkr. Att kostnaderna för bostadsanpassning har ökat beror på att de flesta anpassningar i dag är mer omfattande än tidigare, exempelvis installeras idag många hissar. Även arbetskostnaderna för anpassningarna har blivit betydligt högre de senaste åren. Rent generellt så beviljas det fler bostadsanpassningar på grund av att vi har ett högre antal äldre medborgare och som i större utsträckning bor kvar i eget boende.

Prognosen totalt på helår för investeringar är lika med budget.

Väsentliga händelser

Under första halvåret har samhällsbyggnadskontoret huvudsakligen fokuserat på att implementera samt uppfylla verksamhetsmålen för 2019 och arbetat i enlighet med samhällsbyggnadsnämndens inriktning för året avseende digitalisering, ny översiktsplan och Mobility Management. Förvaltningen har prioriterat arbetet med projektet SBK 2.0 och andra åtgärder för att vara en attraktiv arbetsplats.

Åtgärder med konsekvenser

Som prognosen ser ut nu för samhällsbyggnadsnämnden kommer det inte att vara möjligt att täcka hela underskottet för bostadsanpassningsbidrag utan nämnden kommer att redovisa ett underskott på 1,9 mnkr vid årets slut. Det vill säga att samhällsbyggnadsnämnden kan på grund av överskott inom andra verksamheter minimera det totala underskottet på 3,5 mnkr för bostadsanpassningar till 1,9 mnkr.

Servicenämnd

Servicenämnden ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler, varor, fordon, fastighetsservice, transport och verkstadstjänster samt kost- och lokalvårdstjänster till kommunens verksamheter. Nämnden ansvarar även för underhåll av gator, parker och grönområden.

Prognos

Efter augusti visar serviceförvaltningen på ett totalresultat som är i nivå med budget. Intäkterna beräknas ge ett överskott mot budget på 5,8 mnkr. En stor del av detta beror på kustmiljöprojekt som ej varit budgeterade. Motsvarande kostnader återfinns under posten övriga kostnader. Personalkostnaderna beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 4,5 mnkr, delvis på grund av svårigheter att rekrytera.

Kapitalkostnaderna beräknas ge en negativ avvikelse mot budget med 1,5 mnkr. Dessa kostnader är svårbudgeterade då det beror på hur mycket av investeringarna som blir färdigställda under året. Övriga kostnader beräknas ge ett underskott på 9,0 mnkr jämfört budget. 2,8 mnkr av dessa är hänförligt till ökade livsmedelskostnader. Därtill återfinns kostnader för LifeSURE-projektet vilka till stor del finansieras av EU-bidrag bland intäkterna. Beräknat underskott avseende projektet för året uppgår till cirka 1,8 mnkr.

Investeringar förväntas ge en positiv avvikelse mot budget på 9,4 mnkr. Framst beror detta på två projekt om totalt 6,5 mnkr som inte kommer hinnas med under året; ombyggnation av omklädningsrummen på Lindsdalsskolan samt Kalmarsundsskolan. Därtill har ett bygglov för förskolan Ringdansen överklagats.

Väsentliga händelser

Projektet Life SURE, muddring av Malmfjärden, drivs sedan våren av projektledare hos kommunledningskontoret även om projektet organisatoriskt ligger under serviceförvaltningen. Utredning kring förutsättningarna för musselodling och användning av musslor till djurfoder har färdigställts och pekar på ett fortsatt nationellt och internationellt intresse för musslor som miljöåtgärd och foderråvara. Anläggning av två nya våtmarker/bevattningsdammar har påbörjats under sommaren 2019. Insatser som främjar biologisk mångfald vid vatten genom åtgärder som främjar havsöring och andra fiskarter i Ljungbyån har genomförts.

Kavaljersporten har renoverats samt kompletterats med belysning. Första etappen av nya Tallhagsskolan har inletts genom att flytta de befintliga tennisbanorna för att skapa utrymme för en ny idrottshall. Kolbodagården har lagts ut till försäljning. Fem nya solcellsanläggningar har installerats vid Hagby förskola, Rinkabyholmsskolan, Trekantensskolan, Dörbyskolan och Åbyskolan.

Prisökningen på livsmedel samt mål angående livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige har medfört högre kostnader för förvaltningen. Arbeta med matsvinn under namnet "Rädda maten" pågår. Digitalisering av betalmltider har testats under våren med ett positivt resultat. Systemet kommer under hösten att införas i alla skolor och medför minskad administration.

Allt högre förväntningar på att centrala Kalmar ska hållas rent året runt har lett till ökade kostnader. På den publika strandstädarkartan anmäler medborgarna var det finns sopor längs strandlinjen och städning utförs vid behov. Sopkärl som komprimerar avfall har hyrts in för att minska antalet tömningar men även för att få statistik över avfallsmängd. Arbetet med källsortering i Kalmar city har fortsatt. En marknadsföringskampanj påbörjas till hösten för att få fler medborgare att sortera korrekt i de uppmärkta kärlen.

Förra årets torra sommar har lett till många döda träd vilket har skapat risker i stadsmiljön och merarbete för förvaltningen. Granbarkborren som finns på stora områden i kommunens skogar har också medfört extra kostnader. Ett trettiotal nya och dyrare biogasfordon har levererats. Reparationskostnaderna har stigit till följd av större reparationer på tunga arbetsfordon, men även till följd av många äldre fordon i vagnparken.

Åtgärder med konsekvenser

Prisökning på livsmedel samt den höga ambitionen angående att använda livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige har inneburit kraftigt högre kostnader än budgeterat. För att mota kostnadsökningen har antalet vegetariska dagar ökat samtidigt som arbetet för minskat matsvinn har fortsatt i kommunen skolor och förskolor. Justeringar i matsedeln har gjorts inför hösten där de dyraste maträtterna ersatts med alternativ i rimlig prisnivå. Vissa ekologiska produkter har bytts ut till konventionella svenska varor. Utbudet av grönsaker på salladsbordet har begränsats och köpstopp på inventarier har införts. En åtstramning vid vikarieanskaffning har även införts.

Kultur-och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden berör alla kommunens invånare och nämndens vision är Kalmar – nyckeln till rika upplevelser. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet, inklusive bibliotek, fritidsgårdar, kultur-, idrotts- och föreningsverksamhet, kulturskola, ungdomshuset UNIK, kultur- och fritidsfilialer och Äventyrsbadet.

Prognos

Då KIFAB Arena inte kommer att bli färdig före årsskiftet kommer driftmedel för denna lokal (4,8 mnkr) att bli kvar. Byteaterns återflytt till Hamnscenen överlappar de tillfälliga lokalerna med sex månader varför dubbel hyra uppstår. Detta kostar 0,3 mnkr mer än budget. Konstverken Simhopparen och Vasabrunnen behöver repareras. Detta beräknas kosta 1 mnkr som inte ryms inom ordinarie budget. Kultur och fritidsnämnden har beslutat att detta ska finansieras genom att använda oförbrukade medel för KIFAB Arena.

Investeringar för 3 mnkr finns beslutade och genomförs enligt plan. Nämnden har lämnat en miljon kronor till förfogande för oförutsedda händelser. Denna miljon användas som delfinansiering av bibliotekets inredning i nya kulturkvarteret.

Väsentliga händelser

Vid årsskiftet gjordes en omorganisation där utomhusvaktmästarna tillfördes förvaltningen. Under våren påbörjades arbetet med ett nytt kultur- och fritidspolitiskt program på tjänstepersonsnivå. I september fortsätter arbetet i nämnden med målet att programmet kommer att vara beslutat och klart före årsskiftet. Arbetet med Kulturkvarteret går framåt och den nya biblioteksbyggnaden beräknas vara inflyttningsklar sommaren 2020. Workshop om och planeringar för lokalerna för nya verksamheter i nuvarande biblioteksbyggnad pågår kontinuerligt. Kulturskolan har slutit ett nytt arbetstidsavtal vilket medför att vi redan detta läsår kommer att kunna erbjuda lovverksamhet. Unika historiska Kalmar Öland är ett samarbete mellan aktörer som arbetar med kulturarvet i Kalmar och på Öland. Under våren 2019 har projektet konkretiserats med en app ”Chatta med historien” samt en pyssel- och utflyktsguide för barn. Ett tätare samarbete med turistnäringen har också inletts och under hösten är planen att nya samarbetsformer med hembygdsrörelsen ska inledas.

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom förskola och fritidshem samt det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar (förskoleklass, grundskola och särskola). I Kalmar kommun finns 16 förskolor och 15 skolor samt en enhet som har både förskola och skola. Nämnden har även tillsynsansvar för fristående förskolor i kommunen.

Prognos

Ekonomisk prognos efter augusti ger ett totalt överskott på 10,8 mnkr. Fritidshemsverksamheten lämnar resultat ca +/-0 mot budget och förskole- och grundskoleverksamhet prognostiserar överskott liksom central och lokal administration. Enheter med underskott 2018 har upprättat ekonomiska åtgärdsprogram för att hämta hem sitt underskott i resultatutjämningsfonden på 1- 3 års sikt. Efter andra tertialet ser det ut som 7 av 8 enheter med åtgärdsprogram klarar av att helt eller åtminstone delvis uppfylla sina utlovade åtaganden för att minska den negativa resultatutjämningsfonden.

Väsentliga händelser

2019 har hittills varit det bästa året någonsin i förvaltningen. Barnen och eleverna når målen i hög uträkning. I årskurs nio uppnåddes det bästa meritvärdet genom tiderna, 237,1 jämfört med 233,8 förra året. Ytterligare förbättringar görs i att nå kunskapskraven i alla ämnen.

Utbildningsförvaltningen har en mycket positiv utveckling de senaste åren, bl.a. är budgeten i balans, elevernas måluppfyllelse blir bättre och bättre, vårdnadshavare är mycket nöjda med verksamheten, elever är nöjda med och trygga i verksamheten, nöjd medarbetarindex ligger över kommunsnittet och ökar och för fjärde året i rad så förbättras värdet på mätningen av personalens upplevelse av stress.

Det utvecklingsarbete som har varit igång under de senaste åren har gett och kommer att ge fortsatt effekt. Men det finns också utvecklingsområden. Utbildningsförvaltningens signum de senaste åren har varit en väl utvecklad förmåga till innovation och genomförande. Det är den förmågan som är bärande i den förbättring av barnens och elevernas måluppfyllelse som förvaltningen har och har haft.

Socialnämnd

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen har avseende;

- Stöd och service till personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar samt hälso- och sjukvård inom detta ansvarsområde
- Individ- och familjeomsorg såsom missbruk och beroendevård, ekonomiskt bistånd, social barn- och ungdomsvård samt våld i nära relationer
- Mottagande av ensamkommande barn och ungdomar
- Tillstånd och tillsyn för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Prognos

Prognosen för socialnämnden visar ett underskott på -15,0 mnkr. Den största avvikelsen orsakas av höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården. Placeringskostnaderna inom vuxna missbruksvården har minskat kraftigt under året vilket innebär budgetbalans på månadsbasis fr.o.m. juni. Verksamheten för ensamkommande barn visar underskott p.g.a. omställningskostnader för framför allt lokaler. Snabbare handläggning hos migrationsverket vid ansökan om svenskt medborgarskap har medfört lägre intäkter än beräknat är en annan anledning till underskottet. Sammantagen prognos för verksamheterna inom funktionshinderomsorgen visar budget i balans. Sparbeting kopplat till övergång av entreprenaddrift av personlig assistans på 7,2 mnkr har uppnåtts under året. (De främsta orsakerna är minskade kostnader för jour och administrativa resurser.)

Väsentliga händelser

Under tertialet har arbetet fortsatt med att implementera processororienterat syn- och arbetssätt för att få ökat fokus på individens behov i centrum, flödesorientering samt medarbetarstyrt ständigt förbättringsarbete. Detta arbete har tillsammans med fortsatt utveckling av systematiskt och evidensbaserat arbetssätt bl.a. lett fram till mer flexibla hemmaplanslösningar, färre externa placeringar

inom vuxna missbruksvården. Samma tendens kan även konstateras inom den sociala barn och ungdomsvården. Antalet placeringar minskar något men kostnadsläget ligger fortfarande på en hög nivå.

Inom ensamkommandeverksamheterna fortsätter det stora förändringsarbetet med att minska personal- och lokalresurser utifrån de nya förutsättningarna då antalet ungdomar successivt minskar.

Inom funktionshinderomsorgen har två gruppboendestäder startats upp under tertiåret. Utökning av platser har även skett inom daglig verksamhet. Kön till de insatserna har därmed kortats ner och enskilda har fått sina beslutade insatser verkställda.

Tobakslagstiftningen ändrades fr.o.m. 1 juli 2019. Ändringen innebär bl.a. att den som vill sälja tobak måste ansöka om tillstånd hos kommunen. Alkoholhandläggarna på socialförvaltningen ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn.

Åtgärder med konsekvenser

Förändringsarbetet inom den sociala barn- och ungdomsvården fortsätter för att komma tillrätta med höga kostnader för externa placeringar. Bl.a. har förbättringsteam bildats för att utveckla öppenvården genom olika samordnade insatser. Inom ensamkommandeverksamheten har förvaltningen tillsammans med serviceförvaltningen tagit fram plan för hur tomlokaler ska avyttras. Arbetet med omställning i verksamheten pågår ständigt med anledning av minskat antal ensamkommande ungdomar.

Omsorgsnämnd

Omsorgsnämndens verksamhetsområden är socialtjänst och hälso- och sjukvård avseende:

- Socialtjänstens insatser i form av hemtjänst och vård- och omsorgsboende
- Övriga insatser för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt
- Uppföljning och tillsyn av nämndens beslutade insatser om vård och omsorg oavsett utförare
- Hälso- och sjukvård inom omsorgsnämndens verksamhetsområde i enlighet med kommunens ansvar i hälso- och sjukvårdslagen och i överensstämmelse med det avtal som är upprättat med landstinget samt enligt skriftlig överenskommelse med socialnämnden.

Prognos

Prognosen för driftresultatet är ett överskott gentemot budget på 11,7 mnkr. Det beror på:

- Ökade intäkter i form av avgifter och ersättning för moms.
- Budgeterade personalkostnader ger ett överskott på grund av lägre vårdtyngd än förväntat.
- Genomlysning av fastigheternas driftskostnader gör att pengar kan hämtas hem.
- Mindre omfattning av LOV och förskjuten tidplan för planerade insatser inom teknikenheten gör att övriga kostnader inte når upp till budgetnivå. Prognosen för investeringsverksamheten är att 6,2 mnkr av budgeterade 10,2 mnkr kommer att användas under året. Orsaken till avvikelserna är förskjuten tidplan avseende inventarier till Oxhagshemmet.

Väsentliga händelser

Den 1 mars började länets reviderade överenskommelse avseende trygg utskrivning från slutenvården att gälla för Regionen och länets samtliga kommuner. Överenskommelsen sätter ökade krav på kommunernas verksamheter att i snabbare takt ta hem omsorgstagare när dessa är utskrivningsklara från sjukhuset.

Förberedelsearbetet för två nya vård- och omsorgsboende pågår. Aktuella områden för boendena är Lindsdal och Karlssons äng. Renoveringen av Oxhagshemmet löper planenligt, första etappen beräknas vara klar i mars 2020. Under årets första månader fanns enstaka omsorgstagare som ej hade erbjudits boende inom tre månader efter beviljat beslut. Omsorgsnämnden har beslutat att omsorgsförvaltningen får i uppdrag att göra upphandling på vård och omsorgslägenheter för permanent vård och omsorgsboende med heldygnsoomsorg. Omsorgsnämnden har även beslutat att inrätta trygghetsboenden med biståndsbeslut vilken lagstiftningen ger möjlighet till från 2 april 2019.

Avslutning av förvaltningens största projekt, IBIC (Individens behov i centrum) och digitalisering av den sociala dokumentationen, pågår. Samtliga omsorgsenheter arbetar nu i enlighet med IBIC (digitaliserade beställningar, genomförandepåplaner och social dokumentation).

Södermøre kommunalnämnd

Södermøre kommunalnämnd ansvarar för de uppgifter som kommunalen har gällande stöd, omsorg och vård till äldre. Nämnden ansvarar också för kommunalens verksamhet inom förskola, fritidshem samt förskoleklass och grundskola. Södermøre kommunalnämnd ansvarar för kommunalens kultur- och fritidsverksamhet så som fritidsgård "södermøre för alla", bibliotek och föreningsdrivna anläggningar. Södermøre kommunalnämnd verkar för demokratiutveckling genom närhet mellan invånare och politiker.

Prognos

Södermøre kommunalnämnd prognostiserar efter augusti 2019 ett underskott om 2,2 mnkr jämfört med budget. Den lagda prognosen tar dock inte hänsyn till oförutsedda kostnader eller tillkommande personalkostnader för att tillgodose enskilda omsorgstagares, barn eller elevers behov av särskilt stöd. Prognosen bygger också på att enheterna kan minska kostnader och förändra verksamheten utifrån rådande förutsättningar. En av faktorerna som påverkar det ekonomiska läget är en minskning av antal barn och elever samtidigt som personaltillsättningen inte har kunnat minskas i samma takt som minskningen av antal barn och elever. De mindre enheterna har svårt att finansiera sina verksamheter baserat på barn och elevpeng, då tilldelningen i vissa fall inte täcker den grundbemanning som krävs, detta resulterar i underskott som inte kan kompenseras med hjälp av minskade personalkostnader.

Underskottet är också ett resultat av höga personalkostnader för att tillgodose barn och elevers särskilda behov. Prognosen påverkas även av en ökad kostnad gällande skolskjuts, den ökade kostnaden finns inte täckning för i budgeten och behöver i nuläget bekostas genom att minska personalkostnader. En annan faktor som påverkar det ekonomiska läget är en ökad vårdtyngd inom Södermöres omsorgsboenden. Behovet av korttidsplatser och demensplatser ökar jämfört med tidigare år. Den ekonomiska prognosen gällande investeringar visar budget i balans.

Väsentliga händelser

Under året har den pedagogiska verksamheten i Södermøre kommunaldelsnämnd arbetat för att ersätta tillfälliga lokaler genom tillbyggnad av befintlig lokal på Ljungbyholmsskolan. Tillbyggnaden har dock flyttats fram ett år vilket medför att elever på mellanstadiet får vistas ytterligare tid i lokaler som ej är verksamhetsanpassade. Även utbyggnad av förskolan Ljungbyholm är framflyttad vilket innebär många barn på liten yta.

Rektorer och biträdande rektorer i Södermøre kommunal del har sedan hösten 2018 haft ett utvecklingsprojekt med utvecklingslärare. Stort fokus har varit på det kompensatoriska uppdraget och hur elever motiveras att nå så långt som möjligt i sin kunskapsinhämtning. Elever i årskurs 7 får från och med augusti 2019 en timme extra matematik i veckan. Den ”nya” timmen kommer att schemaläggas parallellt och lärarresurser tillförs centralt. Samtlig personal på förskolor i Södermøre kommunal del genomgår en kompetensutbildning i TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation).

Omsorgsverksamheten i Södermøre kommunaldelsnämnd har utökat poolverksamheten med tre personal, vilket är ett resultat av att resurscentrum lades ner. Tillsättning av personal i Södermöres poolverksamhet var av vikt för att kunna lösa frånvaro i verksamheten. Under 2019 har fokus legat på att minska ensamheten hos äldre, därför har Ljungbyholms träffpunkt startat upp en mobil träffpunktsverksamhet med syfte att öka tillgängligheten för samvaro och sociala aktiviteter för äldre.

Kultur- och fritidsverksamheten i Södermøre kommunaldelsnämnd har blivit beviljade medel från Kulturrådet för läsutveckling och meröppet bibliotek. Det meröppna biblioteket ska syfta till att göra biblioteken mer lättillgängliga för familjer för att främja läsandet för barn.

Åtgärder med konsekvenser

Åtgärder för budgetföljsamhet arbetas med ur flertalet aspekter för att få en så snabb ekonomisk påverkan som möjligt. För att minska underskott och planera för budgetföljsamhet har Södermøre kommunaldelsförvaltning fokuserat på bemanning, planering och organisation.

- En av åtgärderna som vidtagits är bemanningsöversyn där cheferna arbetat med att minska personalkostnader.
- För att möjliggöra för att effektivare kunna bemöta en ökad vårdtyngd har specialiserade avdelningar införts på ett av omsorgsboendena i Södermøre.
- Inom den pedagogiska verksamheten görs en översyn av organisation kring lokaler och personal.
- En annan åtgärd som vidtagits är optimerad schemaläggning på Södermöres omsorgsboenden.
- För att ge förutsättning för en stabilare ekonomi, hög grad av kontinuitet och en säkrare vikarieanskaffning arbetar verksamheterna i Södermøre för en gemensam poolverksamhet.

koncernen Kalmar Kommunbolag AB

Bolagskoncernen är i många avseenden fortsatt i en leveransfas vilket är ett resultat av tagna strategier, utredningar, analyser och beslut. Mål och uppdrag följer plan och helårsprognos bedöms ligga 6 mnkr bättre än budgeterade 85 mnkr.

Kalmarhem AB

Kalmarhems uppdrag är att erbjuda människor, som bor i eller vill flytta till Kalmar och förlägga sin livsmiljö där, den "goda bostaden". Med den "goda bostaden" avses att ge människor, oavsett inkomst, bostadsort och social situation, likvärdiga möjligheter att leva i goda bostäder i bra miljöer och till rimliga kostnader. Kalmarhem ska ta ett speciellt ansvar för att ordna bostäder för studerande, liksom andra grupper med särskilda behov.

Prognos

Prognosen per helår är att budgeten kommer nås vilket främst beror på högre hyresintäkter, fortsatt låga räntenivåer samt låga vakanser. I och med att det finns ett underhållsbehov i många av Kalmarhems fastigheter har prognosen för underhåll höjts i takt med att resultatnivån skapat utrymme för att på så sätt värdesäkra fastigheterna men även för att arbeta mot ett ökat förtroende hos kund. Kalmarhem redovisar ett resultat efter finansnetto på 28,7 mnkr per augusti. Budgeterat resultat efter finansnetto uppgår till 17,6 mnkr.

Väsentliga händelser

- Efterfrågan på Kalmarhems lägenheter har under tertial 2 2019 varit fortsatt god. Snitttiden för att få en lägenhet hos Kalmarhem är mellan 4-7 år i kö beroende på område.
- Under tertial 2 2019 är 336 lägenheter, varav 10 i Påryd, i produktion och 84 av dessa, varav 6 av i Påryd, beräknas bli färdigställda under 2019.
- Under tertial 2 har fokus legat på att implementera Kalmarhems nya arbetssätt samt arbetet med utvecklingen av Kundbarometern för att på så sätt öka Kalmarhems förtroende hos kund.

Kalmar Vatten AB

Kalmar Vattens uppdrag är att långsiktigt tillgodose kundernas behov av dricksvatten med hög kvalitet samt rena spill- och dagvatten med stor miljöhänsyn, hög effektivitet och god service.

Prognos

Resultatutfallet före bokslutsdispositioner och skatt för perioden är 5,0 (-0,1) mnkr jämfört mot ett budgeterat resultat på -2,0 mnkr. Prognosen för helåret bedöms som att bolaget kommer att visa ett resultat på -3,1 mnkr vilket är i samma nivå som budgeten.

Väsentliga händelser

Upphandlingen för Kalmarsundsverket (KSV) avslutades i maj och tilldelningsbeslut har lämnats till en leverantör. En konkurrent har begärt överprövning av upphandlingen hos Förvaltningsrätten i Växjö. Kalmar Vatten inväntar domstolsbeslutet i september.

Förstudieprojektet "Systemanalys Vatten" som ska ge svar på lämpligaste och mest långsiktiga strategin för framtidens dricksvattenförsörjning i ett flergenerationsperspektiv har slutrapporterats. Systemanalysen går nu in i en fördjupat utredningsskede.

KIFAB i Kalmar AB

KIFAB i Kalmar AB äger, förvaltar och hyr ut verksamhetslokaler samt köper, utvecklar och säljer fastigheter. KIFAB medverkar i företags- och lokaliseringsfrågor i samråd med kommunstyrelsen.

Prognos

Resultat före skatt för perioden, inklusive HB Telemarken uppgår till ca 30,9 mnkr vilket är bättre än budget, men skall ses mot att Linnéuniversitetets pågående utflyttning får stor effekt under kommande tertial. Resultatet påverkas gynnsamt till följd av försäljningen av fastigheten Kamelen 16. Aktuell bedömning är att resultatet för helåret kommer att överträffa budget.

Väsentliga händelser

- KIFAB Arena pågår för fullt med installationer, inredning samt markarbeten. Arenan skall vara helt färdigställd under december 2019.
- Ombyggnad av universitetslokalerna i Storcken 4 för Kalmarsunds gymnasieförbund är färdigställda enligt plan och verksamheten inflyttad inför höstens terminsstart.
- Projekt Tallhagsskolan etapp 1 (förskola + studentbostäder) följer plan och upphandling av etapp 2 (träningsskola, särskola, mellan- och högstadium) genomfördes under juni. Etapp 1 skall vara färdig till sommaren 2020 tillsammans med träningsskolan och kök/matsal i etapp 2. Resterande delar av etapp 2 skall vara färdiga till skolstarten hösten 2021.
- Uthyrningsgraden är fortfarande mycket hög främst tack vare den fortsatt goda konjunkturen.
- Industrifastigheten Kamelen 16 om ca 1 500 m² har under våren sålts.
- En försäljningsaktivitet pågår under augusti/september avseende den tomställda östra delen på Norrgård 1 om ca 5 000m² som nu lämnats av Linnéuniversitetet.

Kalmar Hamn AB

Kalmar hamns uppdrag är att bedriva hamnrörelse samt fastighetsförvaltning i hamnområdet. Kalmar Hamn AB:s affärsidé är att vara en enkel, trygg och utvecklande tillväxtmotor för samarbetspartners och kunder där säkerhet är ledordet för allt vi gör.

Prognos

Rörelseresultat efter första tertialet uppgår till 5,6 mnkr, vilket är 2 mnkr mer än den periodiserade budgeten. Varuintäkterna har ökat med 2 mnkr, vilket främst utgörs av kranintäkter. Hyresintäkter från Byteatern har genererat 2 mnkr mer i intäkt. Kostnaderna för våra upplagsytor, främst underhåll av våra kajer, har ökat med 2 mnkr jämfört med budget

Väsentliga händelser

- Renovering av Oljefabriken 3 (Byteatern) har gått enligt plan. Klart i september 2019.
- Utfyllnad av inre hamnbassängen pågår enligt plan.
- Prognos för helåret är bra men något lägre volymer än förra året, vilket främst beror på att Cementa har lagts ner i Degerhamn från och med april. Detta genererar därför ett något svagare resultat, men väl inom angivna styrande dokument.

Kalmar Öland Airport AB

Kalmar Öland Airport AB verkar för att det ska finnas ett attraktivt linjeutbud till och från regionen. Ett utbud som skall tillgodose efterfrågan för såväl vårt näringsliv och dem som bor här, som för dem som vill besöka vårt län.

Prognos

Nedgången i trafiken innebär lägre intäkter; såväl trafik- som parkerings- och butiksintäkter är lägre än budget samtidigt som arbetet med koncessionsansökan ger ökade kostnader.

Sammantaget ger detta en helårsprognos på -0,4 mnkr, dvs 0,5 mnkr lägre än budget.

Väsentliga händelser

Nedgången i trafiken mellan Kalmar och Stockholm fortsätter och inrikestrafiken minskar med 7,5 procent medan chartertrafiken ökar med 12,8 procent. Totalt har det flugit 4,5 procent färre passagerare jämfört med föregående år.

Utvecklingen av charterflyget är mycket positiv och fram t o m augusti har fler charterresenärer än någonsin rest från Kalmar.

I jämförelse med andra flygplatser i Sverige är dock nedgången förhållandevis låg. Analysen är att nedgången har flera orsaker; när konjunkturen går neråt syns det tidigt i flygtrafiken. En annan orsak kan vara miljödebatten som kan påverka antalet resenärer.

Under året erbjuds utöver Stockholmstrafiken en rad olika charterresmål; Gran Canaria under vinterhalvåret och Mallorca, Kreta, Rhodos och Turkiet under sommarhalvåret. Vi har haft två kortcharter under mars månad till Bratislava och Paris, och ytterligare en till Krakow är planerad till oktober.

Destination Kalmar AB

Prognos

Nettoresultatet (efter finansiella poster) för perioden januari till augusti landade på 2,8 mnkr, vilket är 1,4 mnkr högre än budgeterat.

Prognosen per helår är -0,2 mnkr mot budgeterat -0,7 mnkr före bokslutsdispositioner. Den förbättrade prognosen beror främst på det stora besöksantalet på Kalmar Slott men hålls ner p.g.a. Ironmans uteblivna bidrag samt U21-match som inte finns med i budgeten.

Väsentliga händelser

Tertial 2 är bolagets högsäsong. Det är för tidigt att summera hela sommaren, men det mesta tyder på att det har varit en bra sommar för Kalmars besöksnäring. En summering av första halvåret visar på en ökning om 5,1 procent. Flera nya evenemang har genomförts inom både idrott och kultur och utbudet har stärkts och breddats. Under perioden har Destination Kalmar genomfört flera egna evenemang som Kalmar Stadsfest, Musik på Larmtorget och Sandskulpturfestivalen. Destination Kalmar har också funnits med som samarbetspart vid ett flertal evenemang.

Destination Kalmar medverkar aktivt i arbetet med att utveckla platsens arenor och mötesplatser. Under tertial 2 har t.ex. en ny idékatalog med förslag på utvecklingsområden tagit fram i samarbete med samhällsbyggnadskontoret. Barnens Slott och utställningen Van Gogh Alive har lockat rekordmånga till Kalmar Slott i sommar. Under tiden 1 januari till 31 augusti har slottet haft 116 192 entrébetalande besökare. Det är en ökning med närmare 30 procent jämfört med samma period 2018.

Kalmar Science Park AB

Kalmar Science Park erbjuder en kreativ mötesplats för idéer och innovativa företag som vill växa. Bolaget stärker regionens attraktivitet genom att tillföra nytänkande, inspiration och nätverksbyggande i nära samarbete med näringslivet och Linnéuniversitetet. Visionen är att Kalmar Science Park ska vara den naturliga innovationspartnern i regionen och en förebild för andra kunskapsintensiva miljöer. Verksamheten ska bidra till ett framgångsrikt näringsliv som möter framtidens utmaningar.

Prognos

Verksamhetens utfall för perioden ligger 0,1 mnkr över periodens budget, detta anses är en mindre avvikelse och är resultatet på en något omarbetad ekonomisk styrning t.ex. inom projektredovisningen. Den allmänna intäktsbilden för perioden ligger i fas med satta budgeten och även kostnader visar inga större avvikelser. Verksamheten har arbetat fram ett fungerade flöde i båda projekten och rekvisitionsintäkterna från Region Kalmar Län och Tillväxtverket har inte visat på några större avvikelser. Vår prognos för 2019 är dock att verksamhetens omsättning kommer ligga över det som är budgeterat för 2019, det på grund av att ett nytt projekt startar under september månad aktivt.

Väsentliga händelser

Projektet eHealth Arena och tillika det uppdrag som Kalmar Science Park har fått från Region Kalmar län om att driva regionens satsning på e-hälsa med visionen om att "Kalmar län ska bli ett centrum för e-hälsans utveckling så väl nationellt som internationellt" har beviljats från Tillväxtverket. Projektet drivs i mycket nära samarbete med Linnéuniversitetet då dessa är en så kallad samverkanspart i projektet.

Satsningen på en ny form av intag av bolag via den så kallade Boost Chamber har gett fina resultat. Av 13 deltagande bolag i vårens Boost Chamber så kvalade 8 stycken in till inkubatorn som nu har ca 25 start-up bolag i process.

KIFABs ombyggnation etapp 1 i Kalmar Science Park huset på Varsholmen börjar bli klar och kommer skapa helt nya möjligheter för en innovativ mötesplats och genererar redan ett stort intresse. Framförallt kommer möjligheten för externa personer och bolag att kunna hyra in sig på det så kallade Kontorskollektivet sannolikt generera många nya bolagskontakter in till Kalmar Science Parks verksamhet.

Kalmar Energi Holding AB, koncern

Kalmar Energikoncernen är regionens ledande energiföretag med en stark lokal närvaro och med sydöstra Sverige som sin hemmamarknad. Koncernen producerar, transporterar och säljer el, fjärrvärme, förädlade biobränslen, och i mindre omfattning fjärrkyla och fiber och bredbandstjänster. Verksamheten ska dessutom bedrivas med största möjliga hänsyn till vad som långsiktigt är bäst för ett hållbart samhälle.

Prognos

En mild vinter ger en påverkan på volymerna för energileveranserna från Kalmar Energi vilket leder till att resultatet ligger något under budget. Det är främst på täckningsbidragsnivå som resultatet påverkas. Omkostnader ligger i nivå eller strax under året. Prognosen för året ligger dock över budget då vi under året erhållit en försäkringsersättning för den brand som drabbade vår kund som tar emot stora volymer träpulver.

Väsentliga händelser

God tillgänglighet i våra anläggningar lägger grunden för både förtroende och ekonomiskt resultat i verksamheten. Kalmars fortsatta expansion gynnar våra infrastrukturbundna affärer där tillkommande kunder ökar efterfrågan på både el och fjärrvärmelieferanser samtidigt energibesparingar hos befintliga kunder dämpar volymutvecklingen.

Kalmar Energi arbetar vidare med att utveckla möjligheter till den smarta kommunen genom att delta i projektet City as a plattform där LoRa-nätet är Kalmar Energis konkreta bidrag till projektet.

Hållbarhetsarbetet är en naturlig del av verksamheten med helt förnybara leveranser av både el och fjärrvärme. Utöver det är nu etapp 3 av solparken på Törneby slutförd. Där möjliggör vi för våra kunder att ta konkreta och steg i sitt hållbarhetsarbete. Lansering av sol på eget tak kommer att ske under hösten.

Prognos

Förbundet gick in i år 2019 med underskott för enheterna om cirka 23,5 mnkr. Skolenheternas underskott beror till stor del på det urholkade medlemsbidraget som ger en alltför låg elevpeng och därmed svårigheter att få en ekonomi i balans. Redan under hösten 2018 började förbundet arbeta med en åtgärdsplan för att anpassa verksamheten till de ekonomiska utmaningarna. Med ovanstående åtgärder och prognoser summerar förbundets prognos till minus 5,1 mnkr. Gymnasieförbundet har vidtagit ett antal åtgärder för att få en budget i balans. Förbundet fortsätter arbeta intensivt med att hitta effektiviseringar vad gäller personal, lokaler och programutbud så långt det är möjligt med bibehållen kvalitet.

Väsentliga händelser

Kommunalförbundet Kalmarsunds gymnasieförbund har under de senaste åren haft kraftiga kostymanpassningar på grund av demografiska förändringar av antalet 16-19 åringar. Detta har inneburit en kraftig kostnadseffektivitet samtidigt som bidraget från medlemskommunerna, vid sidan om täckning för löneökningar, inte har höjts. Under det kommande decenniet ökar antalet 16-19 åringar inom medlemskommunerna, vilket innebär att den potentiella målgruppen till gymnasieskolan blir större. Enligt befolkningsprognosen i medlemskommunerna kommer antalet 16-19 åringar att öka med en procentuell ökning för ålderskategorin med ca 21 % fram till år 2028.

En ny inriktning på fordon- och transportprogrammet; lärling karosseri och lackering har beslutats av direktionsrådet på grund av ökat söktryck i samverkan med branschen. Inriktningen startar hösten 2019. Under sommaren har även förbundet, med sina 10 samverkanskommuner i sydostregionen, reviderat sitt samverkansavtal. Avtalet grundar sig på en gemensam strävan för kommuner/gymnasieförbund att tillsammans stärka och utveckla hela samverkansområdet till att vara en attraktiv gymnasiregion där eleverna erbjuds utbildning av hög kvalitet.

Under senare delen av vårterminen 2019 genomförde skolinspektionen en regelbunden tillsyn. Vid tillsynen bedömer Skolinspektionen hur väl huvudmannen uppfyller nationella mål och krav. I juni mottog förbundet Skolinspektionens beslut om att det inte framkommit annat än att Kalmarsunds gymnasieförbund uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen samt styrningen och utveckling av utbildningen.

Kalmarsundsregionens Renhållare

KSRR har ansvar för insamling, transport och omhändertagande av hushållsavfall i medlemskommunerna Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn och Torsås. Insamlingen sker dels genom fastighetsnära insamling hos kund, med transporter i egen regi och på entreprenad, och dels genom att kund själv lämnar sitt grovavfall på återvinningscentraler (ÅVC).

I uppdraget ligger också att informera kring miljönytta och konsekvenser av avfall och avfallshantering. Det innebär bland annat att föreskriva hur insamling ska gå till, hur det ska sorteras och vad som händer med avfallet i nästa led. För att minimera miljöpåverkan ska KSRR aktivt arbeta för att hitta bra behandlingsalternativ.

Prognos

KSRR-koncernen har under första två tertialen gjort ett resultat som är över budget med 8,1 mnkr, vilket till stor del beror på att en del intäkter har kommit tidigare än planerat. Reparationskostnaderna har under året varit över budgeterat, vilket beror på vissa stora insatser i produktionen. Dock är kostnadsmedvetenheten hög och övriga kostnader hålls därför nere och en strävan att göra hela processen mer effektiv genomsyrar den dagliga verksamheten. Genom detta har KSRR lyckats hålla taxan oförändrad genom hela 2019.

Då visst resultat redan tagits under de första åtta månaderna, så är bedömningen att budgeten för kvarvarande månader kan bli svår att hålla. Detta eftersom det i budgeten ligger periodiserat stora intäkter på sep-dec. Vissa kostnader kommer även att öka i förhållande till budget då de inte har fallit ut så som budget tidigare under året. Dock beräknas reparationer och underhåll att återgå till en normal nivå. Prognosen är att KSRR kommer att nå ett överskott på 2 mnkr för helåret jämfört med budget på nollresultat.

Väsentliga händelser

Under sommaren har byggnationen av två nya självservice återvinningscentraler i Alsterbro och Kristdala färdigställts och invigts 16 maj respektive 27 juni. Investering i en cyklon för hantering av matavfall i förbehandlingen har gjorts för att ta bort främmande material i slurryn.

Den första april verkställdes direktionens tidigare tagna beslut om att starta Moskogen Miljö AB, vilket fungerar som ett produktionsbolag inom KSRR:s koncern. Bolaget startades genom en verksamhetsöverlåtelse från KSRR, bestående av KSRR:s tidigare verksamhet för sorteringsanläggningen och verksamheten för deponianläggningen, d v s all verksamhet innanför vågarna.

Medlemskommunerna i KSRR har inlett förberedande samråd med FTI AB i syfte att förbereda de nya förordningarna om bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Parallellt med detta har KSRR startat förhandlingar med FTI AB i syfte att få ansvaret för insamlingen. KSRR bistår medlemskommunerna i kommande samråden som ska leda till att förordningen effektueras i respektive kommun från 2021.

Finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Kalmar kommun används en finansiell analysmodell som utvecklats av "Kommunforskning i Västsverige". Modellen utgår från fyra viktiga finansiella aspekter:

- finansiella resultatet
- kapacitetsutvecklingen
- riskförhållanden
- kontroll över den finansiella utvecklingen

Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera finansiella möjligheter och problem för Kalmar kommun, och därigenom kunna klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Årets resultat

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Årets resultat enligt resultaträkning, kommunen (mnkr)	102.4	103.2	135.9	166.7	62.5
Balanskravsresultat, kommunen (mnkr)	96.4	68.7	107.8	35.5	47.9

Prognosen för årets resultat är 102,4 mnkr, vilket är 76,6 mnkr högre än budgeterat resultat. Nämndernas prognos är en förbrukning på 19,8 mnkr lägre än budget. Samlade intäkter från skatter, kommunal utjämning och generella statsbidrag väntas bli 33,0 mnkr högre än budget. Finansnettot väntas bli 12,5 mnkr bättre än budgeterat, främst till följd av lägre räntekostnader.

Årets prognostiserade resultat för koncernen uppgår till 193,4 mnkr. Jämfört med föregående års resultat är prognostiserat resultat 23,1 mnkr bättre.

Nettokostnadsandel

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar, andel (%)	93.1%	93.0%	90.9%	90.5%	94.2%
Avskrivningar, andel (%)	5.1%	5.7%	5.9%	5.2%	4.9%
Jämförelsestörande poster, andel (%)	-0.1%	-0.9%	0.0%	0.0%	-0.7%
Finansnetto, andel (%)	-0.6%	-0.5%	-0.5%	-0.4%	-0.3%
Nettokostnadsandel, enskilt år (%)	97.5%	97.3%	96.3%	95.3%	98.1%
Nettokostnadsandel, rullande femårsperiod (%)	96.9%	97.4%	97.6%	97.5%	99.0%

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett mått för detta är nettokostnadsandelen, som innebär att de samlade löpande kostnaderna ställs i relation till de samlade intäkterna från skatter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. En nettokostnadsandel under 100 procent innebär att intäkterna överstiger kostnaderna. En tumregel inom kommunsektorn är att nettokostnadsandelen inte bör överstiga 98 procent för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Sett över en längre tidsperiod bedöms den nivån ge förutsättningar för att finansiera ny- och reinvesteringar med egna medel.

Kommunfullmäktige i Kalmar har formulerat det finansiella målet att nettokostnadsandelen inte ska överstiga 99 procent över en rullande femårsperiod. Enligt resultatprognosen för året kommer målet att uppnås såväl för innevarande år (97,5 procent) som för den rullande femårsperioden 2015-2019 (96,9 procent).

Investeringar

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Investeringar kommunen, brutto (mnkr)	522.7	676.2	404.8	448.6	362.5
Bruttoinvesteringar kommunen, som andel av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag (%)	12.9%	17.6%	10.9%	12.6%	10.9%
Investeringar koncernen, brutto (mnkr)	1 314.7	1 271.4	742.3	798.8	735.5

Kommunens prognostiserade bruttoinvesteringsvolym för 2019 uppgår till 522,7 mnkr, vilket är 153,5 mnkr lägre än utfallet föregående år.

Koncernens samlade bruttoinvesteringsvolym prognostiseras till 1 314,7 mnkr.

Självfinansieringsgrad

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Självfinansieringsgrad, enskilt år (%)	56.2%	71.5%	90.2%	113.6%	59.4%
Självfinansieringsgrad, rullande femårsperiod (%)	79.0%	81.4%	80.7%	90.5%	59.5%

Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor andel av investeringarna som görs med egna medel. En självfinansieringsgrad på 100 procent eller mer innebär att investeringarna finansieras enbart med egna medel och därigenom stärkt det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Ett värde lägre än 100 procent innebär att delar av investeringarna finansieras med en ökad upplåning genom extern finansiering. Nyckeltalet uttrycks som kassaflöde från den löpande verksamheten delat med kassaflöde från investeringsverksamheten.

Målet för investeringarnas finansiella utrymme uttrycks i nyckeltalet självfinansieringsgrad och där minst 50 procent ska finansieras med egna medel över en rullande femårsperiod. Enligt prognosen kommer *nettoinvesteringar* uppgående till 522,7 mnkr att genomföras, vilket skulle innebära en självfinansieringsgrad om 56,2 procent för året och 79 procent över en rullande femårsperiod. Det finansiella målet bedöms därmed kunna uppnås.

Soliditet

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Soliditet koncernen, inklusive samtliga pensionsåtaganden (%)	18.2%	17.6%	17.3%	14.3%	10.7%
Soliditet kommunen, inklusive samtliga pensionsåtaganden (%)	19.5%	18.0%	16.6%	11.3%	5.2%

Soliditet är ett centralt nyckeltal när kapaciteten ska bedömas. Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella utrymmet och den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital respektive avsättningar och skulder. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär minskad skuldsättningsgrad och därigenom ökat finansiellt handlingsutrymme inför framtiden.

Soliditeten kan mätas med eller utan den del av pensionsskulden som intjänades före 1998 (hanteras utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse enligt kommunal redovisningslag). Det ger dock en mer rättvisande bild av den finansiella kapaciteten att räkna in denna del i soliditetsmättet.

Soliditeten inklusive pensionsåtagandet för kommunen prognostiseras uppgå till 19,5 procent, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Förbättringen beror på prognostiserat resultat samt att avsättningarna har minskat till följd av den inlösen av pensionsskuld som har gjorts under året.

Koncernens soliditet prognostiseras uppgå till 18,2%. Ökningen jämfört med föregående år beror på årets starka koncernresultat, men i jämförelse med kommunens soliditet så dämpas detta av en ökad upplåning inom koncernen.

Finansnetto

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Finansnetto, kommunen (mnkr)	24.1	20.9	17.3	14.0	10.0
Finansnetto, koncernen (mnkr)	-38.6	-50.4	-60.9	-64.7	-50.0

Finansnettot är summan av de finansiella intäkterna respektive kostnaderna. Finansnettot för 2019 prognostiseras till 24,1 mnkr, vilket är 12,5 mnkr högre än budgeterat. Finansiella intäkter prognostiseras uppgå till 27,6 mnkr vilket är 4,5 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror på högre intäkter från utdelningar, borgensavgifter, samt återbäring från Kommuninvest.

Finansiella kostnader prognostiseras uppgå till 3,5 mnkr, en positiv avvikelse mot budget med 8,0 mnkr, vilket beror på ett lägre ränteläge än budgeterat.

Koncernens finansnetto för 2019 prognostiseras till -38,6 mnkr. Jämfört med föregående år är detta en förbättring av finansnettot som främst beror på förtidsinlösen av derivat som gjordes i slutet av 2018 och som ger helårseffekt för 2019.

Finansiering

Analysen av finansiering omfattar utöver kommunen de majoritetsägda bolag som har extern finansiering genom kommunal borgen.

	Utfall augusti 2019		Utfall 2018		Utfall 2017	
	kommun	Kommun- koncern	kommun	kommun- koncern	kommun	kommun- koncern
Låneskuld (mnkr)	825,0	3 840,5	825,0	3 449,1	725,0	3 090,8
Årets genomsnittliga ränta (%)	0,59	1,02	0,06	1,21	0,03	1,61
Genomsnittlig ränta per periodslut (%)	0,62	1,02	0,44	1,04	-0,14	1,23
Räntekänslighet (100 bp), mnkr	19,5	118,1	14,8	86,6	1,1	80,8
Ränterisk, räntebindning (år)	2,37	3,09	1,86	2,60	0,13	2,48
Refinansieringsrisk, kapitalbindning (år)	2,61	3,23	3,27	3,06	2,45	3,06

För att begränsa och kontrollera de finansiella riskerna i kommunkoncernen har varje juridisk person (som har lån) en fastställd finanspolicy. Syftet med finanspolicyn är att fastställa finansverksamhetens:

- mål
- ramar och riktlinjer för hur den ska organiseras
- ramar och riktlinjer för begränsning av finansiella risker
- ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning

Finansverksamhetens mål är att säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt samt minimera kommunens räntekostnader ev. i förhållande till risk. Grunden för en god låneplanering är göra prognoser över kassaflöden, både kortsiktiga och mer långsiktiga. Dessa prognoser är en förutsättning för att kunna se till att upplåning och placering sker på lämpliga räntenivåer och löptider.

För att simulera framtida räntekostnader på samma grunder inom kommunkoncernen har en modell tagits fram med räntemarknadens analyser av framtida räntor. Analysmodellen utgår från räntemarknadens implicitkurvor dvs marknadens tro om ränteutvecklingen samt Kommuninvests prislista över marginalerna på de olika löptiderna.

Ränterisk och refinansieringsrisk

Ränterisken mäts i form av genomsnittlig återstående räntebindningstid. Räntebindningstiden avgör hur snabbt en ränteförändring får genomslag i resultatet dvs en längre räntebindningstid minskar den negativa resultateffekten vid en ränteuppgång. Enligt kommunens finanspolicy ska det vid upplåning och omsättning av lån finnas krav på låg risk och att lägsta möjliga finansieringskostnad erhålls. För att begränsa ränterisken är kommunens strävan att den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara minst 1 år och högst 3 år. Per augusti har 24,2 procent av skuldportföljen en räntebindningstid om ett år eller kortare och en genomsnittlig räntebindningstid om 2,37 år.

I bolagskoncernen har ett par av bolagen sedan tidigare år tecknat ränteswapar för att uppnå en effektiv och flexibel hantering av ränterisken i sin skuldportfölj. För de ränteswapsavtal som löpt ut sedan 2016 och hittills i år har räntesäkringar gjorts genom lån med fast räntebindning. I kommunkoncernens skuldportfölj är den genomsnittliga räntebindningstiden 3,09 år och andelen lån där räntan förfaller inom 1 år eller kortare är 16,3 procent (624,5 mnkr) av den totala låneskulden 3 840,5 mnkr. Sedan uppföljningen per april har räntebindningstidens genomsnitt förlängts med nästan 1 år (2,15 år), och med en jämnare fördelning av bindningstiderna upp till 6 år. Kommande nyupplåning bör ha bindningstider längre än 6 år.

Refinansieringsrisken dvs. kapitalbindningstiden utgörs av risken att betydande delar av lånen förfaller inom samma tidsperiod. För att begränsa finansieringsrisken, att inte kunna erhålla likvida medel, är kommunens strävan att den återstående genomsnittliga löptiden minst ska vara 1,5 år. Per augusti har 0 procent av kommunens skuldportfölj en kapitalbindning om ett år eller kortare och den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 2,61 år.

I kommunkoncernens skuldportfölj har 10,0 procent (383,3 mnkr) en kapitalbindning om 1 år eller kortare och portföljens genomsnittliga kapitalbindningstid är 3,23 år. Sedan uppföljningen per april har kapitalbindningstidens genomsnitt förlängts med ca ett halvår (2,89 år), och med en jämnare fördelning av bindningstiderna upp till 6 år. Kommande nyupplåning bör om möjligt ha bindningstider längre än 6 år.

År	Räntebindning		Kapitalbindning	
	%	Mnkr	%	mnkr
0-1	16,3	624,5	10,0	383,3
1-2	20,0	766,8	23,0	883,0
2-3	18,4	706,3	21,0	806,3
3-4	6,0	231,3	6,7	256,3
4-5	7,8	301,3	7,8	301,3
5-6	20,7	795,8	20,7	795,8
6-7	0,8	31,3	0,8	31,3
7-8	9,1	351,3	9,1	351,3
8-9	0,0	1,3	0,0	1,3
9-10	0,8	30,9	0,8	30,9
över 10				
Total	3,09 år	3 840,5	3,23 år	3 840,5

Kommunkoncernens ränte- och kapitalbindning fördelat per år och i % av total skuld i mnkr

Balanskravsavstämning

	Prognos helår 2019	Utfall helår 2018	Utfall helår 2017	Utfall helår 2016	Utfall helår 2015
Årets resultat enligt resultat-räkning, kommunen (mnkr)	102.4	103.2	135.9	166.7	62.5
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med GEH	-6.0	-34.5	-6.5	-4.2	-14.6
Realisationsförluster som inte står i överensstämmelse med GEH					
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	96.4	68.7	129.4	162.5	47.9
Reservering av medel till RUR			-21.6	-127.1	
Användning av medel från RUR					
Balanskravsresultat	96.4	68.7	107.8	35.4	47.9
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§					
Balanskravsresultat efter synnerliga skäl att reglera	96.4	68.7	107.8	35.4	47.9

Balanskravet

Balanskravet är ett krav som kommuner måste uppfylla enligt kommunallagen, och innebär i korthet att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Kravet utgör därmed en undre gräns för vilket resultat som får budgeteras respektive redovisas. Om resultatet blir negativt är huvudregeln att det ska återställas med positiva resultat inom tre år och att kommunfullmäktige ska fastställa en plan för detta. Undantag kan medges för "synnerliga skäl", vilka då tydligt ska specificeras i årsredovisningens förvaltningsberättelse, där även en avstämning av balanskravsresultatet ska presenteras.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) är en komplettering av lagstiftningen, vars syfte är att ge möjlighet för kommuner att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år för att balansera upp resultatet. I tider av högkonjunktur med höga resultatnivåer ska överskott kunna reserveras i RUR för att sedan i tider av lågkonjunktur kunna täcka underskott utan att balanskravet åsidosätts. Motivet till regelverket är att ge kommunerna stabilare planeringsförutsättningar som minskar behovet av tillfälliga neddragningar av verksamheterna i lågkonjunktur, trots att det underliggande behovet av tjänsterna är oförändrat. Kommunfullmäktige beslutade 2013 om riktlinjer för tillämpning av RUR i Kalmar kommun.

Samlad bedömning över god ekonomisk hushållning

Begreppet "god ekonomisk hushållning" återfinns i åttonde kapitlet i kommunallagen. En kommun ska upprätta riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vidare ska kommunen också ta fram såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål för att uppnå god ekonomisk hushållning. Kalmar kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fastställdes av kommunfullmäktige 2013 tar sin utgångspunkt i att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och konsumerar, samt att ekonomiskt utrymme finns för att ersätta tidigare gjorda investeringar. Ekonomin ska vägas mot verksamheten på kort sikt, och verksamhetens behov i nuläget ska vägas mot verksamhetens behov i framtiden. Begreppet god ekonomisk hushållning har två perspektiv; ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. För att kunna leva upp till detta har kommunfullmäktige beslutat om tre mål.

Nettokostnadsandel

För att god ekonomisk hushållning ska anses uppnådd är det inte tillräckligt att endast uppfylla balanskravet, det vill säga att ha ett resultat över noll. En tumregel i kommunsektorn är att resultatet bör uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, generella statsbidrag och kommunal utjämning. Med tanke på de utmaningar som sektorn nu möter i form av ökade volymer och kostnader samt att skatteintäkterna inte ökar i samma takt som tidigare innebär att sektorn bedöms inte uppnå denna resultatnivå de närmaste åren. Kalmar är därför en bland andra kommuner som följdriktigt justerat ned målsättningen till en procent, eller annorlunda uttryckt en nettokostnadsandel om högst 99 procent över en rullande femårsperiod. Målet uppnås med nuvarande prognos.

Självfinansiering

Samma förhållande gäller kring målet om självfinansiering. Den långsiktiga strävan är att investeringar fullt ut finansieras med egna medel. I det korta perspektivet är dock behovet av investeringar så stort, både till följd av ökad befolkning och av behovet att ersätta äldre anläggningar, att det kan motivera en lägre självfinansieringsgrad. Det nu gällande målet för Kalmar är en självfinansiering om 50 procent över en rullande femårsperiod. Målet uppnås med nuvarande prognos.

Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet

Målet under verksamhetsperspektivet bedöms vara på rätt väg där verksamheterna går mot en allt högre grad av kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet. Nettokostnadsavvikelsen har gått från cirka 150 mnkr över referenskostnad till cirka 50 mnkr under densamma mellan 2012 och 2017. Den redovisade totala nettokostnadsavvikelsen 2018 vände dock upp igen efter att stadigt ha gått ned sedan 2012. Placeringen inom flera av mätetalen i jämförelsestudien Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är stigande liksom att "Jämföraren" i kolada.se indikerar en god eller förväntad verkningsgrad i kommunens verksamheter. Av de övergripande fullmäktigemålen inom de fem fokusområdena bedöms en hög andel (96 procent) att vara uppnådda eller på rätt väg vilket stärker bilden av en ändamålsenlig verksamhet. Flertalet av nämnderna uppvisar en god budgetföljsamhet alternativt prognostiserar överskott.

Den samlade bedömningen är därmed att Kalmar kommun har en god ekonomisk hushållning.

Prognos

Driftredovisning

Konto	Budget VR aug 2019	Prognos VR aug 2019	Avvikelse
Kommunledningskontoret	328 569	318 622	9 947
Överförmyndarnämnden	11 618	11 618	0
Exploateringsverksamhet	0	-5 000	5 000
Gymnasieverksamheten	306 482	308 715	-2 233
Summa Kommunstyrelsen	646 669	633 955	12 714
Kommunens revisorer	2 723	2 723	0
Samhällsbyggnadsnämnden	42 183	44 083	-1 900
Servicenämnden	191 066	191 066	0
Kultur- och fritidsnämnden	194 261	190 561	3 700
Utbildningsnämnden	1 073 785	1 063 008	10 777
Omsorgsnämnden	744 325	732 625	11 700
Socialnämnden	808 287	823 287	-15 000
Södermøre kommunaldelsnämnd	238 236	240 436	-2 200
Summa Nämnder	3 941 535	3 921 744	19 791
Finansförvaltningen, del av	51 677	46 484	5 193
Jämförelsestörande poster		-6 046	6 046
Summa Verksamhetens nettokostnader	3 993 212	3 962 182	31 030
Skatteintäkter	-3 245 704	-3 248 451	2 747
Generella statsbidrag och kommunal utjämning	-761 722	-792 017	30 295
Summa Skatteintäkter totalt	-4 007 426	-4 040 468	33 042
Summa Verksamhetens resultat	-14 214	-78 286	64 072
Finansiella intäkter	-23 080	-27 584	4 504
Finansiella kostnader	11 537	3 500	8 037
Summa Finansiella poster	-11 543	-24 084	12 541
Summa Resultat efter finansiella poster	-25 757	-102 370	76 613
Extraordinära poster (netto)			
Summa Årets resultat	-25 757	-102 370	76 613

Nämndernas avvikelser

Nämndernas samlade prognostiserade budgetavvikelse är ett överskott gentemot budget på 19,8 mnkr. Servicenämndens och revisorerernas prognos är ett utfall för helåret i enlighet med budget. Fyra nämnder har en positiv avvikelse mot budget i sin helårsprognos.

- Kommunstyrelsens kommunledningskontor 9,9 mnkr främst beroende på avvikelser inom flyktingmottagande och arbetsmarknadsverksamhet. Exploateringsverksamheten väntas ge 5,0 mnkr i överskott. Anslaget för gymnasieverksamhet kommer att avvika negativt med 2,2 mnkr efter avstämning av faktiskt antal invånare 16-19 år som påverkar avgiften till Kalmarsunds Gymnasieförbund.
- Omsorgsnämnden 11,7 mnkr, främst beroende på högre intäkter från avgifter och lägre personalkostnader till följd av minskad vårddyngd än förväntat.
- Utbildningsnämnden 10,8 mnkr, beroende på bland annat lägre personalkostnader och lägre utbetalningar till fristående aktörer än förväntat.
- Kultur- och fritidsnämnden 3,7 mnkr, främst beroende på att tilldelade medel för att täcka hyreskostnad för KIFAB Arena inte förbrukas under året då arenan ännu inte tagits i bruk.

Tre nämnder har en negativ budgetavvikelse i sin prognos.

- Socialnämnden -15,0 mnkr, främst beroende på höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården.
- Södermöre kommunaldelsnämnd -2,2 mnkr, främst beroende på minskat elevantal i skolan och ökad vårddyngd i omsorgsverksamheten.
- Samhällsbyggnadsnämnden -1,9 mnkr, främst beroende på höga kostnader för bostadsanpassningar.

Finansförvaltning

För internränta, pensioner m.m. beräknas en positiv budgetavvikelse med 5,2 mnkr. Prognosen för de totala pensionskostnaderna utgör 2,0 mnkr av dessa. Övriga centrala poster, såsom anslag för löneökningar, kapitaltjänstkostnader och resursfördelning samt internränta bedöms samlat få ett utfall som ger 3,2 mnkr lägre kostnader än budgeterat.

Skatteintäkter totalt

Utifrån SKL:s senaste bedömning om skatteunderlagets utveckling för 2019 blir den samlade intäkten från skatter, utjämning och generella statsbidrag 33,0 mnkr högre än budgeterat. Det beror främst på ett högre invånarantal samt att de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för skatteunderlaget är högre än vad som fanns i prognos när budgeten lades.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster utgörs i huvudsak av realisationsvinster på sålda anläggningstillgångar, såsom fastigheter. Försäljning har skett av fastigheten Svärdfisken 1 och tomträtten Traktorn 3, vilket genererat en reavinst på 6,0 mnkr. Utöver detta har också liksom tidigare år ett antal fordon sålts.

Finansiella intäkter och kostnader

För de finansiella intäkterna och kostnaderna samlat är bedömningen en positiv budgetavvikelse med 12,5 mnkr, främst beroende på lägre räntekostnader än budgeterat men också något högre intäkter från utdelningar och borgensavgifter samt återbäring från Kommuninvest.

Förändringen av marknadsvärdet gällande innehavet i KLP är +12,7 mnkr från årsskiftet. Totala marknadsvärdet 2019-08-31 uppgår till 135,8 mnkr. Ingen värdoförändring har upptagits i helårsprognosen.

Kommunfullmäktige har beslutat att Kalmar kommuns innehav i KLP ska avyttras. I prognosen har inte gjorts någon bedömning av effekten (reavinsten) av denna försäljning, då den är starkt beroende av finansmarknadernas utveckling för aktier och andra värdepapper. Försäljningen kommer att realiseras under oktober och i samband med nästa prognos, efter oktober bör reavinsten kunna inarbetas i prognosen. En indikation kan vara att marknadsvärdet för innehavet i KLP jämfört med bokfört värde per den siste augusti hade betytt en reavinst i storleksordningen cirka 85 mnkr vid en försäljning vid den tidpunkten.

Total prognos

Den samlade prognosen för årets resultat är 102,4 mnkr, vilket är 76,6 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,8 mnkr. Det är även 46,3 mnkr högre än den föregående prognosen, efter juni månad.

Investeringsredovisning

Konto	Budget VR aug 2019	Prognos VR aug 2019	Avvikelse
Fastigheter	38 025	38 025	0
Infrastruktur	326 275	326 275	0
Exploateringsverksamhet	116 500	63 500	53 000
Gymnasieverksamhet			
Övrigt	23 400	26 200	-2 800
Summa Kommunstyrelsen	504 200	454 000	50 200
Kommunens revisorer			
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	0
Varav fastighet	37 440	28 440	9 000
Varav infrastruktur	7 000	7 000	0
Varav övrigt	11 460	11 020	440
Summa Servicenämnden	55 900	46 460	9 440
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	4 000	0
Utbildningsnämnden	7 600	7 600	0
Omsorgsnämnden	10 200	6 200	4 000
Socialnämnden	1 400	1 400	0
Södermöre kommunaldelsnämnd	1 900	1 900	0
Summa Investeringar	586 300	522 660	63 640

Kommunens investeringar uppgår per augusti till 270,6 mnkr av budgeterade 586,3 mnkr. Detta motsvarar en förbrukning på 46,1 procent. Utfallet i augusti föregående år var 485,3 mnkr vilket motsvarade en förbrukning på 78,3 procent av budgeten. Skillnaden mellan åren beror främst på köpet av fastigheten Kalmar Bilen 13 under 2018. Prognosen för kommunens investeringar visar på totalt 522,7 mnkr mot budgeterade 586,3 mnkr. Avvikelsen återfinns till största del inom exploateringsverksamheten där det finns tidsförskjutningar i projekten för Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans. Servicenämndens avvikelse inom fastighet hänförs till tidsförskjutningar i underhållsprojekt och Omsorgsnämndens avvikelse beror på förskjuten tidsplan för inköp av inventarier till Oxhagshemmet.

Under året hittills har ett flertal större projekt har färdigställt eller har gått in i slutfasen, som till exempel tillbyggnaden av brandstationen i Rockneby, en ny förskola i Läckeby, ombyggnation av Strömgatan, ny kaj i del av Ölandshamnen, och infrastrukturen vid Karlssons äng etapp 1.

Många projekt befinner sig i byggfasen och några exempel är den nya skolan/förskolan i Djurängen, ny förskola vid Karlssons äng, ombyggnad av Falkenbergsskolan och Barkestorpsskolan, fiberutbyggnad på landsbygden, sanering av Fredriksskans och infrastruktur i Jakobsberg.

Exploateringsmark <i>miljoner kronor</i>	Utgående balans		
	aug 2019	dec 2018	aug 2018
KVARNHOLMEN	8,2	8,2	8,6
STENSÖ	1,2	0,8	0,7
TEGELVIKEN	1,8	1,7	1,0
MALMEN	2,3	2,6	2,4
OXHAGEN	0,7	0,9	0,2
DJURÄNGEN	1,0	1,1	1,2
NORRLIDEN	1,5	1,4	1,4
VIMPELTORPET	1,2	4,3	2,0
SMEDBY BOSTADSOMRÅDEN	0,2	0,2	0,1
TREKANTEN BOSTADSOMRÅDEN	0,1	0,7	1,3
RINKABYHOLM	3,4	3,5	3,2
LJUNGBYHOLM	1,0	1,7	1,8
HALLTORP	3,8	0,0	0,0
GAMLA INDUSTRIOMRÅDET	2,2	0,9	0,7
HAGBYGÄRDE/SVANEBERG	0,2	0,6	0,5
FLYGPLATSOmrÅDET	0,9	0,0	0,0
SVENSKNABBEN	0,3	0,0	0,0
SNURROM	0,3	0,2	9,2
FJÖLEBRO	0,1	0,4	0,0
KALMAR TÄTORT	0,1	0,0	0,0
MOSEKROG	0,0	0,4	0,4
TOTAL	30,4	29,6	34,9

I centrala Kalmar pågår arbetet med genomförandet av Linnéuniversitetet där fokus ligger på utemiljön. Vidare pågår arbeten kring Brandvaktan och saneringen av Fredrikskansområdet har påbörjats, där även utbyggnad av gator inom området kommer att ske. Övriga stora utbyggnadsprojekt är Karlssons äng, Snurrom med bostäder och verksamheter, Norra Vimpeltorpet, Kungsgårdsvägen och området kring Tolvmannagatan/Gröndalsvägen. I Flygstaden/Smedby industriområde och Fjölebro pågår markförsäljning för verksamhetsändamål. Under 2019 påbörjas genomförandet av nästa etapp i Flygstaden/Smedby Industriområde.

I Ljungbyholm, Jakobsberg (Smedby) och på Karlssons äng pågår utbyggnad och försäljning av villatomter. Totalt arbetas det med cirka 30 detaljplaner i bland annat Snurrom (bad- och friskvårdsanläggning), Trekanten, Södra staden, Bergkristallen, Visiret, Smedby tågstation och Dampemhammar (Rockneby).

Personalredovisning

Personalsammansättning

	2018	2018	2019	2019
	Antal personer	Antal årsarbetare	Antal personer	Antal årsarbetare
Kvinnor	4 152	4 013.4	4 084	3 956.1
Män	1 210	1 193.0	1 265	1 249.7
Totalt	5 362	5 206.4	5 349	5 205.9

Under perioden januari till augusti 2019 hade Kalmar kommun 5 349 personer tillsvidareanställda. Utöver dessa finns ett antal vikarier anställda för kortare eller längre tid. Jämfört med 31 augusti 2018 är det en minskning med 13 personer. Andelen kvinnor av de tillsvidareanställda var 76 procent vilket är en liten minskning. Av samtliga anställda har 85,9 procent av de anställda en heltidsanställning vilket är en ökning sedan samma tid förra året.

Sjukfrånvaro

	2018	2018	2019	2019
	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrv %, ack valt kalenderår
Kvinnor	7.56%	7.52%	6.97%	6.96%
Män	4.46%	4.40%	4.04%	3.65%
Totalt	6.77%	6.71%	6.21%	6.09%

Den ackumulerade totala sjukfrånvaron under det första halvåret 2019 är 6,1 procent (kvinnor 7,0 och män 3,7). Det är en minskning av den totala sjukfrånvaron med 0,1 procentenhet jämfört med samma period föregående år. Långtidssjukfrånvaron utgör 45,9 procent av den totala sjukfrånvaron i kommunen. Det är 40,8 procent av de anställda som har noll sjukfrånvarodagar, så kallad frisknärvaro hittills under året. Flera övergripande insatser görs för att förbättra arbetsmiljön och för att minska sjukfrånvaron. Ca 95 % av de långtidssjukskrivna återgår i tidigare arbete efter sjukperiod och rehabilitering. Andelen medarbetare som använder sitt friskvårdsbidrag ökar hela tiden.

Kvalitet, styrning och kontroll

Kalmar kommunkoncern är certifierad enligt ISO 9001:2015 och ISO 14001:2015. Det innebär bland annat att kommunens verksamheter på ett transparent sätt granskas både internt och externt.

Extern kontroll

Vid externrevisionen hösten 2018 konstaterades att många delar av verksamhetsledningssystemet fungerar bra, men att kritiska områden såsom ledning och styrning samt processtyrning inte fullt ut kopplats på ledningssystemet. Revisorerna poängterade de betydande positiva effekter som skulle kunna erhållas inom flera områden om detta åtgärdades. Exempel på områden är att sätta kunden i centrum, utveckla ett engagerat ledarskap, skapa förutsättningar för delaktighet, ständiga förbättringar mm. Rimligen skulle arbetet också leda till positiva ekonomiska effekter.

Som resultat av detta revisorernas konstaterande har en arbetsgrupp fått i uppdrag att ta fram ett förslag till strategi för införande av strategisk ledning och styrning samt processtyrning i ledningssystemet. Slutredovisning är planerad till oktober/november 2019.

Ledningssystemet är stommen i kommunens digitaliseringsutveckling som pågår inom många olika verksamheter. För att erhålla de riktigt stora landvinningarna inom digitaliseringsarbetet krävs ett fungerande ledningssystem. Under våren har två workshops genomförts med tema kvalitet och digitalisering. Fokus var satt på nuläge, målbild och förändringsagenda utifrån teknik-, funktion/kvalitet och kulturella aspekter.

Under våren 2019 har förvaltningar genomfört internrevisioner i enighet med den kammungemensamma revisionsplanen. Med hjälp av revisionsverksamhet får kommunen en god kännedom om verksamheterna arbetar enligt framtagna processer och rutiner, om arbetet sker mot uppsatta mål samt kännedom om förbättringsförslag i verksamheterna. En del förvaltningar har integrerat internrevisionsverksamheten med intern kontroll och har på detta sätt ett kraftfullt verktyg för uppföljning av riskområden.

Antalet externt inkomna ärenden till kommunens synpunktshantering "Tyck till" under perioden januari till och med augusti är ungefär i samma nivå som 2018. Planering pågår för att fortsättningsvis hantera synpunkterna via e-portalerna "Mina sidor".

Intern kontroll

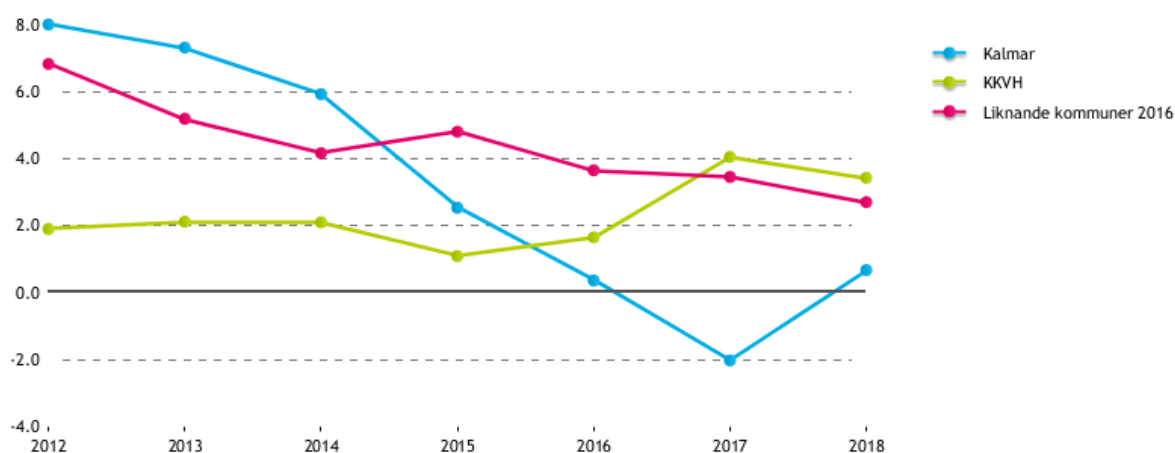
Inför året antog nämnderna sina respektive internkontrollplaner. Riskerna är fördelade mellan huvud-, lednings- och stödprocesser. Vissa risker är kammungemensamma, medan vissa risker är specifika för respektive nämnd. Riskerna har sedan värderats av respektive nämnd och de risker som fått ett riskvärde över nio eller konsekvensen fyra har blivit tilldelade kontrollmoment som utförs med viss frekvens under året.

Av de uppföljningar som är gjorda fram till nu så har nämnderna upptäckt vissa brister i sina kontrollmoment. Framförallt inom stödprocessen hantera ekonomi och kontrollmomenten representation, kurs och konferenser samt förfallna fakturor. Brister som uppdragats har korrigerats, återkopplats och aktiviteter för att förhindra framtida, avsiktliga eller oavsiktliga fel, har tagits fram.

Den samlade bedömningen är att kommunen sammantaget har en god intern kontroll, men att ett fortsatt arbete behövs för att stärka arbetet kring den interna kontrollen.

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) (Värde)

Nettokostnadsavvikelsen uttrycks i procent och beskriver skillnaden mellan kommunens faktiska kostnad och referenskostnaden för olika verksamheter. Referenskostnaden är den beräknade kostnad som verksamheten skulle ha, givet att den bedrevs på en genomsnittlig nivå i fråga om ambitioner och effektivitet och med hänsyn tagen till kommunens struktur och förutsättningar (demografi etc.).

Nettokostnadsavvikelse beräknas för följande verksamheter, som utgör cirka två tredjedelar av den totala verksamheten mätt i andel av totala nettokostnader:

- Förskola inklusive öppen förskola
- Grundskola
- Fritidshem inklusive öppen fritidsverksamhet
- Gymnasieskola
- Individ- och familjeomsorg (IFO)
- Äldreomsorg

För den totala nettokostnadsavvikelsen redovisar Kalmar kommun 2018 en kostnad på 0,7 procent över referenskostnad, vilket motsvarar cirka 16 mnkr. Mellan 2012 och 2018 har nettokostnadsavvikelsen minskat från +8,0 procent (motsvarande 154 mnkr), till 0,7 procent över referenskostnaden. Förändringen motsvarar cirka 138 mnkr. Trenden från 2012 och framåt med stadigt lägre nettokostnadsavvikelser årligen bröts dock 2018 då det blev en ökning från 2017 från -2,0 procent till +0,7 procent. Det motsvarar cirka 65 mnkr totalt.

Under samma tidsperiod 2012-2018 har den genomsnittliga nettokostnadsavvikelsen för jämförelsekommunerna KKVH gått från +1,9 procent till +3,4 procent. Genomsnittet för gruppen Liknande kommuner har gått från cirka +6,8 procent till +2,7 procent.

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Koncernen		Kommunen	
		2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
		2019-08-31	2018-08-31	2019-08-31	2018-08-31
Verksamhetens intäkter	1	1 378,3	1 414,9	671,7	727,6
Verksamhetens kostnader	2	-3 465,3	-3 443,7	-3 046,9	-3 016,2
Avskrivningar	3, 4, 5	<u>-266,3</u>	<u>-245,6</u>	<u>-142,2</u>	<u>-122,9</u>
Verksamhetens nettokostnader		-2 353,2	-2 274,3	-2 517,4	-2 411,5
Skatteintäkter	6	2 165,6	2 089,9	2 165,6	2 089,9
Generella statsbidrag och utjämning	7	528,0	471,4	528,0	471,4
Verksamhetens resultat		<u>340,4</u>	<u>287,0</u>	<u>176,2</u>	<u>149,8</u>
Finansiella intäkter	8	25,8	25,7	24,5	24,3
Finansiella kostnader	9	<u>-41,9</u>	<u>-38,9</u>	<u>-7,7</u>	<u>-0,8</u>
Resultat efter finansiella poster		324,3	273,7	193,0	173,3
Skattekostnader		<u>0,3</u>	<u>-0,4</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Årets resultat	10	<u>324,7</u>	<u>273,3</u>	<u>193,0</u>	<u>173,3</u>

Balansräkning

	Not	Koncernen		Kommunen	
		2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
		2019-08-31	2018-12-31	2019-08-31	2018-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>	3	0,2	0,4	-	-
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4	7 640,1	7096,2	3 517,2	3380,0
Maskiner och inventarier	5	1 091,4	1104,1	231,6	232,8
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>	11	77,7	77,1	208,3	208,3
Summa anläggningstillgångar		<u>8 809,5</u>	<u>8277,7</u>	<u>3 957,1</u>	<u>3821,1</u>
Omsättningstillgångar					
Förråd	12	101,5	103,7	69,6	71,3
Fordringar	13	422,2	516,9	253,1	264,3
Kortfristiga placeringar	14	50,0	50,0	50,0	50,0
Kassa och Bank	15	321,0	295,1	1,7	1,7
Summa omsättningstillgångar		<u>894,7</u>	<u>965,7</u>	<u>374,4</u>	<u>387,3</u>
Summa tillgångar		<u>9 704,2</u>	<u>9243,4</u>	<u>4 331,5</u>	<u>4208,4</u>
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Eget kapital	16	2 728,2	2556,4	1 834,4	1731,3
Årets vinst	10	324,7	170,3	193,0	103,2
Resultatutjämningsreserv		<u>176,6</u>	<u>176,6</u>	<u>176,6</u>	<u>176,6</u>
Summa eget kapital		<u>3 229,5</u>	<u>2903,3</u>	<u>2 204,0</u>	<u>2011,0</u>
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	17	148,2	307,3	145,2	303,7
Andra avsättningar	18	305,9	313,2	110,2	116,4
Skulder					
Långfristiga skulder	19	4 645,6	4292,1	972,9	942,5
Kortfristiga skulder	20	1 374,9	1427,5	899,1	834,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		<u>9 704,2</u>	<u>9243,4</u>	<u>4 331,5</u>	<u>4208,4</u>
Panter och ansvarsförbindelser					
<u>Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>		Inga	Inga	Inga	Inga
<u>Ansvarsförbindelser</u>	21				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna el		1 269,8	1 279,4	1 245,1	1 253,9
Övriga ansvarsförbindelser		149,6	145,2	3 184,5	2 832,0

Kassaflödesanalys

	Not	Koncernen		Kommunen	
		2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
		2019-08-31	2018-12-31	2019-08-31	2018-12-31
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		324,7	189,8	193,0	103,2
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>					
Av- och nedskrivningar		266,3	396,2	142,2	210,3
Gjorda avsättningar		-166,4	138,0	-158,5	65,8
Ianspråktaga avsättningar		1,5	-1,2	-6,2	-0,1
Reavinst				-6,2	
Övriga ej likviditetspåverkande poster	22	<u>-3,9</u>	<u>-47,7</u>	<u>-8,7</u>	<u>-0,7</u>
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		422,2	675,1	155,5	378,5
Ökning/ minskning kortfristiga fordringar		94,7	32,5	11,2	23,2
Ökning/ minskning kortfristiga skulder		2,2	75,7	64,3	92,1
Ökning/ minskning förråd och varulager		<u>-128,9</u>	<u>-6,1</u>	<u>1,7</u>	<u>1,9</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		390,2	777,1	232,8	495,5
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-956,1	-1 271,4	-270,6	-676,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		<u>129,7</u>	<u>32,2</u>	<u>7,4</u>	<u>32,0</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-826,4	1 239,2	-263,2	-644,2
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		430,0	423,7		100,0
Amortering skuld			-1,7		
Ökning/ minskning finansiell leasing		3,9	-0,9	3,9	-0,9
Avtalade gatukostn ers/Anslut.avg		26,6	82,2	26,6	49,9
Ökning/ minskning långfristiga fordringar		1,6	0,0		
Övriga Finansiella poster			<u>28,6</u>		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		462,1	532,0	30,5	149,0
Årets kassaflöde		25,9	70,0	0,0	0,3
Likvida medel vid årets början		<u>295,1</u>	<u>225,1</u>	<u>1,7</u>	<u>1,4</u>
Likvida medel vid årets slut		<u>321,0</u>	<u>295,1</u>	<u>1,7</u>	<u>1,7</u>

Noter

Not 1: Verksamhetens intäkter

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Försäljningsintäkter	399,6	404,4	65,6	58,7
Taxor och avgifter	188,5	194,6	97,6	90,6
Hyror och arrenden	478,9	429,5	116,2	113,4
Bidrag	482,4	502,8	255,0	286,6
Försäljn av vht och konsulttjänster	134,3	115,2	83,3	71,1
Exploateringsintäkter	44,4	63,1	44,4	63,1
Realisationsvinster	7,1	44,1	6,2	43,8
Försäkringsersättningar	3,3	0,3	3,3	0,3
Övriga intäkter/elimineringar	<u>-360,2</u>	<u>-339,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Summa	1 378,3	1 414,9	671,7	727,6
Jämförelsestörande intäkter				
Summa	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>		
	<u>1 378,3</u>	<u>1 414,9</u>	<u>671,7</u>	<u>727,6</u>

Not 2: Verksamhetens kostnader

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Löner och sociala avgifter	-2 139,5	-2 123,7	-1 855,4	-1 843,9
Pensionskostnader	-152,9	-156,0	-128,7	-131,6
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-50,1	-72,4	-6,4	-7,0
Bränsle, energi och vatten	-160,4	-165,4	-37,6	-39,1
Köp av huvudverksamhet	-552,1	-548,2	-491,7	-488,5
Lokal- och markhyror	-203,6	-186,8	-159,4	-145,9
Övriga tjänster	-165,1	-141,7	-73,1	-68,0
Lämnade bidrag	-80,1	-80,9	-78,5	-78,9
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Övriga kostnader/elimineringar	<u>38,6</u>	<u>31,5</u>	<u>-216,0</u>	<u>-213,3</u>
Summa	-3 465,3	-3 443,7	-3 046,9	-3 016,2
Jämförelsestörande kostnader				
Summa	<u>-3 465,3</u>	<u>-3 443,7</u>	<u>-3 046,9</u>	<u>-3 016,2</u>

Not 3: Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen	
	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	7,1	7,1
Årets förändringar		
Utg ack anskaffningsvärden	7,1	7,1
Ingående avskrivningar	-6,7	-6,5
Årets förändringar		
-Årets avskrivningar	-0,2	-0,2
Utg ack avskr	-6,9	-6,7
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utg ack nedskrivningar	0	
Utgående restvärde enligt plan	0,2	0,4

Not 4: Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	10 498,0	9 747,1	4 941,2	4 485,1
Årets förändringar		0,0	0,0	0,0
-Årets aktiverade utgifter	197,8	665,8	187,0	526,2
-Årets statliga stöd	-	-14,6	0,0	
-Försäljningar och utrangeringar	-77,5	-25,7	-0,9	-2,2
-Omklassificeringar	<u>0,0</u>	<u>125,3</u>	<u>0,0</u>	<u>-67,9</u>
Utg ack anskaffningsvärden	10 618,3	10 498,0	5 127,3	4 941,2
Ingående avskrivningar	-3 823,7	-3 662,0	-1 850,5	-1 782,8
-Försäljningar och utrangeringar	0,1	11,5	0,1	0,6
-Omklassificeringar	17,1	70,3	0,0	67,9
-Årets avskrivningar	<u>-171,3</u>	<u>-243,4</u>	<u>-99,5</u>	<u>-136,2</u>
Utg ack avskrivningar	-3 977,8	-3 823,7	-1 949,9	-1 850,5
Ingående nedskrivningar	-188,6	-173,6	-40,3	-25,4
- Årets nedskrivningar	=	<u>-14,9</u>	<u>0,0</u>	<u>-14,9</u>
Utgående nedskrivningar	-188,6	-188,6	-40,3	-40,3
		0,0	0,0	0,0
Summa	<u>6 451,9</u>	<u>6 485,7</u>	<u>3 137,1</u>	<u>3 050,4</u>
Pågående nyanläggningar				
Ingående balans	610,4	358,5	329,6	242,3
Utgifter under året	590,3	464,6	50,5	87,3
Omfördelningar	<u>-12,5</u>	<u>-212,7</u>	<u>0,0</u>	<u>-0,0</u>
Utgående balans	1 188,2	610,4	380,1	329,6
		0,0	0,0	0,0
Utgående restvärde enligt plan	<u>7 640,1</u>	<u>7 096,2</u>	<u>3 517,2</u>	<u>3 380,0</u>
Bokförda värden				
Mark	406,5	445,0	66,9	66,5
Verksamhetsfastigheter	3 635,2	3 679,0	2 000,7	1 973,5
Fastigheter för affärsverksamhet	808,0	788,5	50,2	51,8
Publika fastigheter	1 015,2	954,8	1 015,2	954,8
Fastigheter för annan verksamhet	4,1	3,8	4,1	3,8
Pågående projekt	1 146,5	610,4	380,1	329,6
Övrigt	<u>624,8</u>	<u>614,6</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Summa bokförda värden	<u>7 640,1</u>	<u>7 096,2</u>	<u>3 517,2</u>	<u>3 380,0</u>

Not 5: Maskiner och inventarier

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	2 013,8	1 942,1	735,6	760,7
Årets förändringar				
-Årets aktiverade utgifter	90,8	144,0	33,1	62,7
-Försäljningar och utrangeringar	-52,1	-13,3	-5,8	-2,4
-Omklassificeringar	0,0	<u>-59,0</u>	<u>0,0</u>	<u>-85,4</u>
Utg ack anskaffningsvärden	2 052,5	2 013,8	762,9	735,6
			0,0	0,0
Ing ack avskrivningar	-927,8	-877,4	-520,9	-555,9
Årets förändringar			0,0	0,0
-Omklassificeringar	13,3	66,9	0,0	85,4
-Försäljningar och utrangeringar	-1,5	5,7	5,3	2,0
-Avskrivningar	-68,2	<u>-123,0</u>	<u>-37,8</u>	<u>-52,4</u>
Utg ack avskrivningar	-984,2	<u>-927,8</u>	<u>-553,4</u>	<u>-520,9</u>
Summa	1 068,2	<u>1 086,0</u>	<u>209,6</u>	<u>214,7</u>
Finansiell leasing				
Ingående balans	18,0	19,3	18,0	19,3
Årets förändringar				
- Årets anskaffningar	8,8	5,9	8,8	5,9
- Årets avskrivningar	-4,9	<u>-7,2</u>	<u>-4,9</u>	<u>-7,2</u>
Utgående balans	22,0	<u>18,0</u>	<u>22,0</u>	<u>18,0</u>
Utgående restvärde enligt plan	1 091,4	<u>1 104,1</u>	<u>231,6</u>	<u>232,8</u>
Samtliga avtal avser leasing av fordon.				

Not 6: Skatteintäkter

	2019-01-01		2018-01-01	
	2019-08-31		2018-08-31	
	<u>2019-08-31</u>		<u>2018-08-31</u>	
Preliminära skatteintäkter			2 186,6	2 095,6
Slutavräkning f g år			-22,9	-5,7
Preliminär slutavräkning innevarande år			<u>2,0</u>	<u>0,0</u>
Summa			<u>2 165,6</u>	<u>2 089,9</u>

Not 7: Generella statsbidrag och utjämning

	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Inkomstutjämningsbidrag	422,3	397,2
Kommunal fastighetsavgift	81,9	79,3
Regleringsbidrag/avgift	32,0	7,1
Kostnadutjämningsavgift	-120,0	-127,2
Bidrag för LSS-utjämning	98,1	94,7
Generella bidrag från staten	<u>13,7</u>	<u>20,3</u>
Summa	<u>528,0</u>	<u>471,4</u>

Not 8: Finansiella intäkter

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Utdelningar	15,0	14,0	12,9	5,7
Räntor	10,8	11,1	3,4	10,8
Övriga finansiella intäkter	<u>0,0</u>	<u>0,7</u>	<u>8,2</u>	<u>7,9</u>
Summa	<u>25,8</u>	<u>25,7</u>	<u>24,5</u>	<u>24,3</u>

Not 9: Finansiella Kostnader

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Räntekostnader	-6,7	-37,0	-3,9	-0,4
Ränta på pensionskostnader	-3,4		-3,3	
Övriga finansiella kostnader	<u>-31,8</u>	<u>-1,9</u>	<u>-0,5</u>	<u>-0,4</u>
Summa	<u>-41,8</u>	<u>-38,9</u>	<u>-7,7</u>	<u>-0,8</u>

Not 10: Årets resultat

	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Årets resultat enligt resultaträkningen	193,0	173,3
Avgår: samtliga realisationsvinster	<u>-6,2</u>	<u>-43,9</u>
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	186,8	129,4
Årets balanskravsresultat	186,8	129,4
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§:		
Årets balanskravsresultat efter synnerliga skäl	<u>186,8</u>	<u>129,4</u>
Summa	<u>186,8</u>	<u>129,4</u>

Not 11: Finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Aktier och andra andelar i dotterbolag	-	-	136,6	136,6
Övriga aktier och andelar	52,7	61,7	58,4	58,4
Långfristiga fordringar	11,6	13,6	11,5	11,5
Bostadsrätter	<u>13,5</u>	<u>1,9</u>	<u>1,9</u>	<u>1,9</u>
Summa	<u>77,7</u>	<u>77,1</u>	<u>208,3</u>	<u>208,3</u>

Not 12: Förråd

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Förråd	51,9	54,2	20,0	21,8
Exploateringsmark	30,4	29,6	30,4	29,6
Tomträttsmark	<u>19,2</u>	<u>19,9</u>	<u>19,2</u>	<u>19,9</u>
Summa	<u>101,5</u>	<u>103,7</u>	<u>69,6</u>	<u>71,3</u>

Not 13: Fordringar

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
	Kundfordringar	238,4	265,8	45,2
Förutbet kost och upplup int	182,1	154,5	121,6	118,1
Skattefordringar	76,2	74,7	67,6	59,8
Statsbidragsfordringar	21,3	41,3	12,9	28,4
Övriga kortfristiga fordringar	<u>52,1</u>	<u>-19,3</u>	<u>5,8</u>	<u>1,5</u>
Summa	<u>486,9</u>	<u>516,9</u>	<u>253,1</u>	<u>264,3</u>

Not 14: Kortfristiga placeringar

	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
	Placerade pensionsmedel KLP	
Marknadsvärde aktier	75 350 167	61 045 700
Marknadsvärde räntebärande värdepapper	56 006 321	51 162 844
Justering marknadsvärde till anskaffningsvärde	<u>-81 356 488</u>	<u>-62 208 544</u>
Summa	<u>50 000 000</u>	<u>50 000 000</u>

Not 15: Kassa och bank

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
	Kassa	0,4	2,5	0,1
Bank	318,9	291,0		0,0
Övriga poster	<u>1,6</u>	<u>1,6</u>	<u>1,6</u>	<u>1,6</u>
Summa	<u>321,0</u>	<u>295,1</u>	<u>1,7</u>	<u>1,7</u>

Not 16: Eget kapital

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Eget Kapital				
Eget kapital	2728,2	2 556,4	1 834,4	1 731,3
Resultatutjämningsreserv	176,6	176,6	176,6	176,6
Årets resultat	324,7	<u>170,3</u>	<u>193,0</u>	<u>103,2</u>
Utgående eget kapital	<u>3229,5</u>	<u>2 903,3</u>	<u>2 204,0</u>	<u>2 011,0</u>
Resultatutjämningsreserv				
Ingående resultatutjämningsreserv	176,6	176,6	176,6	176,6
- årets avsatta medel	-			0,0
- årets använda medel	-			<u>0,0</u>
Utgående resultatutjämningsreserv	<u>176,6</u>	<u>176,6</u>	<u>176,6</u>	<u>176,6</u>

Not 17: Avsättningar för pensioner och likande förpliktelse

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Ingående avsättning	307,2	240,5	303,7	238,0
Pensionsutbetalningar	-6,0	-8,4	-5,7	-8,2
Nyintjänad pension	-0,9	28,4	-0,9	27,7
Ränte- och basbeloppsuppräknings	3,4	4,4	3,3	4,3
Förändring av löneskatt	-25,3	7,2	-25,2	7,1
Byte av tryggnad	-98,7		-98,8	
Ändringar av försäkringstekniska grunder (i före	-29,5	29,5	-29,5	29,5
Övrigt	-2,1	5,7	-1,8	5,4
Utgående avsättning	<u>148,2</u>	<u>307,3</u>	<u>145,2</u>	<u>303,8</u>
Utredningsgrad %	<u>99</u>	<u>99</u>	<u>99</u>	<u>99</u>
Spec avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	44,1	44,8	43,8	43,7
Förmånsbestämd/kompl pension	68,9	165,9	67,2	164,8
Pension till efterlevande	6,2	7,0	5,7	6,6
Visstidspension	0,3	5,9	0,3	5,6
Engångspremie	0	23,7	0,0	23,7
Löneskatt	28,7	60,0	28,4	59,3
	<u>148,2</u>	<u>307,3</u>	<u>145,2</u>	<u>303,7</u>
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	1	1	1	1
Tjänstemän	1	1	1	1
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet redovisningsprinciper.				

Not 18: Andra avsättningar

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Andra avsättningar				
Avsättning vid periodens ingång	313,2	240,9	1 164,1	116,5
Periodens avsättningar	13,3	73,5	0,0	0,0
Ianspråktaget under perioden	<u>-20,4</u>	<u>-1,2</u>	<u>-62,5</u>	<u>-0,1</u>
Summa andra avsättningar	<u>305,9</u>	<u>313,2</u>	<u>1 101,7</u>	<u>116,4</u>
				0,0
Specifikation				0,0
Avsättning deponi Moskogen	81,5	86,3	701,7	76,4
Avsättning Ölandshamnen	40,0	40,0	400,0	40,0
Avsättning för uppskjuten skatt	105,7	110,7		0,0
Återställningsutgift	0,0	7,0		0,0
Återbetalning friskolor	0,0	3,5		0,0
Investeringsfond KVAB	25,5	25,5		0,0
Övrigt/elimineringar	<u>46,6</u>	<u>40,2</u>		<u>0,0</u>
Summa	305,9	313,2	1 101,7	116,4

Not 19: Långfristiga skulder

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Ingående låneskuld	4 292,1	3 746,2	942,5	758,7
Nyupplåningar under året	392,5	423,7	0,0	100,0
Avtalade gatukostnadsers.	15,4	49,9	15,4	49,9
Anslutningsavgifter	18,2	32,4	0,0	
Investeringsbidrag	11,6	1,0	11,6	1,0
Årets amortering	0,0	-1,7	0,0	
Återföring/upplösning	-0,4	-0,9	-0,4	-0,9
Omklassificering/Elim.	<u>-83,7</u>	<u>41,6</u>	<u>3,9</u>	<u>33,8</u>
Utgående låneskuld	<u>4 645,6</u>	<u>4 292,1</u>	<u>972,9</u>	<u>942,5</u>
Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	3 948,3	3 555,2	825,0	825,0
Skuld avtalade gatukostnadsers	99,1	83,7	99,1	83,7
Skuld avtalade gatukostnadsers.	198,3	189,2	0,0	
Skuld investeringsbidrag	12,2	1,0	12,2	1,0
Övriga skulder	<u>387,8</u>	<u>463,1</u>	<u>36,7</u>	<u>32,8</u>
Summa	<u>4 645,6</u>	<u>4 292,1</u>	<u>972,9</u>	<u>942,5</u>

Not 20: Kortfristiga skulder

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
	Kortfristig del av skulder till kreditinstitut	0,6	1,7	-
Checkräkningskredit	276,9	189,5	256,7	95,9
Leverantörsskulder	245,4	386,0	77,9	171,9
Moms och punktskatter	14,9	6,8	0,0	
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	113,1	140,5	106,9	94,0
Övriga kortfristiga skulder	57,2	10,4	1,7	1,7
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	<u>666,8</u>	<u>692,7</u>	<u>455,9</u>	<u>483,9</u>
Summa	<u>1 374,9</u>	<u>1 427,5</u>	<u>899,1</u>	<u>847,3</u>

Not 21: Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Kommunen	
	2019-01-01	2018-01-01	2019-01-01	2018-01-01
	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-12-31</u>
	Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna			
Ingående ansvarsförbindelse pensioner	1 279 388 290	1 307 590 000	1 252 555 000	1 282 539 000
Pensionsutbetalningar	-40 319 048	-58 407 896	-39 273 000	-57 082 000
Nyintjänad pension	1 700 484	27 349 155	1 656 000	26 138 000
Ränte- och basbeloppsuppräkringar	29 732 102	20 172 864	29 110 000	19 781 000
Förändring löneskatt	-1 904 782	-5 455 426	-1 741 000	-5 854 000
Ändringar av försäkringstekniska grunder (i förekommande fall)	119 970	-258 221	-	-
Övrigt	<u>1 035 114</u>	<u>-11 602 186</u>	<u>1 331 000</u>	<u>-12 967 000</u>
Utgående ansvarsförbindelse pensioner	<u>1 269 752 130</u>	<u>1 279 388 290</u>	<u>1 243 638 000</u>	<u>1 252 555 000</u>
Utredningsgrad %	99	99	99	99
(den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning)				
Pensionsåtaganden för helägda bolag	-	-	1 501 283	1 368 000
Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensförbindelser	90 700 000	90 700 000	3 163 469 216	2 806 434 882
Operationell leasing	54 200 612	49 800 000	16 329 839	20 927 244
Övriga ansvarsförbindelser	<u>4 663 065</u>	<u>4 686 655</u>	<u>4 663 065</u>	<u>4 686 655</u>
Summa	<u>149 563 677</u>	<u>145 186 655</u>	<u>3 184 462 120</u>	<u>2 832 048 781</u>
Summa ansvarsförbindelser	<u>1 419 315 906</u>	<u>1 424 575 044</u>	<u>4 429 601 502</u>	<u>4 085 971 880</u>

Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Samma redovisningsprinciper som i årsredovisningen tillämpas. Eventuella avsteg redovisas nedan.

Tillämpade redovisningsprinciper

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Hysesintäkter redovisas i den period utyrningen avser. Erhållen utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att den pension som intjänats före år 1998 behandlas som en ansvarsförbindelse ”inom linjen”. Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 för ej aktiva, dvs tidigare anställda som gått i pension, redovisas som kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. I kostnaden och avsättningen ingår särskild löneskatt med 24,26 procent. Värdering av pensionsförpliktelserna har gjorts med tillämpning av RIPS 17. För alla aktiva personer anställda och tidigare anställda med en lön överstigande 7,5 inkomstbasbelopp har kommunen från och med 2019 försäkrat pensionsförmånen och löst avsättningen i balansräkningen.

Kommunens finansiella placering i Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) redovisas som en portfölj för pensionsförvaltning. Placeringen innehåller både ränte- och aktierelaterade instrument och behandlas i redovisningen som en placering i en blandfond. Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som finansiell omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antaget reglemente KF § 208/2008 och är värderad till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s augustiprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs normalt för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk, månaden efter slutförd investering och beräknas på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Ny bedömning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som gör att det är nödvändigt, till exempel verksamhetsförändringar och teknikskiften. Från och med 2017 tillämpas komponentavskrivning vid nyanskaffning av byggnader och anläggningar i enlighet med RKR R4 Materiella anläggningstillgångar. Tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år betraktas som anläggningstillgång om beloppet överstiger ett prisbasbelopp.

För investeringar i kommunala verksamhetsfastigheter finns 8 komponenter där avskrivningstiden varierar mellan 15 – 80 år beroende på komponentens nyttjandetid. För infrastruktur med gator, parker, stadsmur och lekplatser med mera finns 24 komponenter och avskrivningstiden varierar mellan 10-100 år.

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Från och med 2018 tillämpas bruttoredovisning för bidrag och gatukostnadsersättningar enligt RKR 18.1 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning för anläggningar som aktiverades under 2018. Från och med 2019 tillämpas bruttoredovisning fullt ut. Inkomsten tas upp som en skuld som sedan periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som avser investeringar gjorda före räkenskapsåret 2018 har reducerat anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden.

Komponentredovisning av anläggningstillgångar utifrån RKR R4 Materiella anläggningstillgångar tillämpas från och med 2017 för byggnader och tekniska anläggningar vid nyanskaffning. Det innebär att i anläggningen ingående komponenter får olika avskrivningstid utifrån bedömning av faktisk nyttjandetid. Modellen används även på befintliga anläggningar vid återanskaffning och vid tillkommande komponenter. Förändringen har inneburit att poster som tidigare klassificerades som driftkostnad för löpande underhåll i större utsträckning hanteras som reinvestering.

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig till.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid för de anställda har redovisats som en kortfristig skuld. Periodens semesterlöneskuld har beräknats utifrån 8/12 av budgeterad ökning av semesterlöneskulden och har belastat resultaträkningen. De intjänade förmånerna har belastats med lagenliga arbetsgivaravgifter.

Kommunen har per 31 december 2005 klassificerat om anläggningstillgångar i exploateringsverksamheten i enlighet med RKR:s rekommendation R4 ”Materiella anläggningstillgångar”. De tomter som producerats för försäljning i exploateringsverksamheten redovisas som omsättningstillgångar. Beräkning av anskaffningsvärde och värdering sker i enlighet med Redovisningsrådets (RR) rekommendation nr 2:02 ”Varulager”. Anskaffningsvärdet för exploateringstomter och tomträtter tillverkade till och med 2005 har fastställts schablonmässigt eftersom underlag saknas och kostnaden för arbetsinsatsen inte bedömts stå i proportion till informationsvärdet.

Kommuninvests överskottsutdelning bruttoredovisas – utdelning av överskott som finansiell intäkt i resultaträkningen och ökning av medlemsinsats som utgift i investeringsredovisningen (finansiell anläggningstillgång).

Sammanställd redovisning (koncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR kapitel 12 och utformats enligt god redovisningssed. Enligt redovisningslagen ska kommunens delårsrapport även omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen för koncernen omfattar aktiebolag, kommunalförbund och handelsbolag i vilka kommunen har ett bestämmande eller betydande inflytande. Med betydande inflytande avses de fall där kommunens röstandel i bolaget överstiger 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur på sid 8.

Den sammanställda redovisningen för koncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket innebär att det av kommunen vid förvärvstillfället förvärvade egna kapitalet i dotterbolaget har eliminerats. I koncernens eget kapital ingår därmed, förutom kommunens eget kapital, endast den del av dotterföretagens eget kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas med i den sammanställda redovisningen.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Uppskjuten skatt redovisas under avsättningar.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen och kommunen. Alla koncerninterna transaktioner har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi.

Enhetliga redovisningsprinciper för kommunen och i koncernen ingående företag saknas. För de aktiebolag och handelsbolag, som ingår i koncernen, gäller bokföringslagen och årsredovisningslagen, och bokföringsnämndens allmänna råd. I kommunen gäller kommunal redovisningslag samt rekommendationer utfärdade av Rådet för kommunal redovisning. Därför kan det skilja i redovisningsprinciperna mellan kommunen och bolagen i koncernen.

Vart går dina skattepengar?

1 kr Politisk verksamhet

2 kr Arbetsmarknadsåtgärder och övrig utbildning

3 kr Miljö, hälsa och räddningstjänst

4 kr Gator, Parker och samhällsplanering

5 kr Kultur och fritidsverksamhet

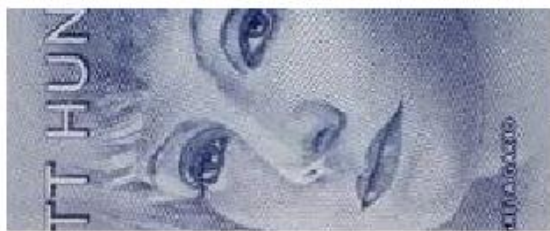
6 kr Individ och familjeomsorg

7 kr Gymnasieskola

16 kr Förskola och barnomsorg

19 kr Grundskola

37 kr Omsorg om äldre och funktionsnedsatta

Till kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2019-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Vi bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningsred,
- att räkenskaperna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av periodens resultat och ställning per den 31 augusti 2019,
- att kommunen, enligt prognosen, kommer att klara balanskravet för år 2019,
- att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget för år 2019 och
- att, utifrån delårsrapportens återrapportering, verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budgeten för år 2019. Av de 23 målen är ett uppnått och 21 på väg mot en positiv utveckling medan ett inte bedöms kunna uppnås.

Per Dahl

Jan Bengtsson

Agneta Cedergren

Britt Lindblad

Dan Sandberg

Doris Johansson

Margreth Johansson

Lennart Ohlsson

Tomas Trossing

Granskning av delårsrapport 2019

Kalmar kommun

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån kontrollmål	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Vi bedömer att driftredovisningen och styrelsen/nämndernas ekonomiska analys kan utvecklas. För att underlätta en analys av prognosen bör driftredovisningen även innehålla utfall per 31 augusti. Den ekonomiska analysen bör innehålla en beskrivning av förhållandet mellan utfallet för årets första åtta månader och prognosen för helåret. Det bör till exempel i förekommande fall framgå orsaken till en högre kostnadsbild för de fyra återstående månaderna än vad som varit fallet under året första åtta månader.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Prognosen visar att målen uppfylls både år 2019 och för en rullande femårsperiod.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. Av de 25 målen är ett uppnått och 21 är på väg mot en positiv utveckling medan ett inte bedöms kunna uppnås. Av uppdragen är ett utfört och resterande 18 är på väg att utföras.

Vi bedömer att även redovisningen av verksamhetsmålen bör göras utifrån en prognos för helårsutfallet.

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskaps-året och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,

- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2019-10-01 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-10-28.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör, redovisningschef och budgetchef.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och bokföring¹. Resultatet för perioden uppgår till 193,0 mnkr (2018-08-31: 173,3 mnkr).

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Resultatet i kommunkoncernen uppgår till 324,7 mnkr (2018-08-31: 273,3 mnkr).

Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats. Upplysningar lämnas i särskilt avsnitt och omfattar både övergripande kommentarer samt kommentarer uppdelade per styrelse/nämnd. Det lämnas även upplysningar om väsentliga händelser per bolag/förbund.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs kortfattat i samband med den inledande omvärldsanalysen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Det prognostiserade resultatet uppgår till 102,4 mnkr vilket är 76,6 mnkr bättre än budgeterat. Nämnderna redovisar sammanlagt ett överskott jämfört med budget om 19,8 mnkr. Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och omsorgsnämnden redovisar överskott medan samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och Södermöre kommundelsnämnd redovisar underskott. Övriga resultatpåverkande poster visar enligt prognosen en sammanlagd avvikelse med 56,8 mnkr. Avvikelserna härrör främst från skatteintäkter och generella statsbidrag med 33,0 mnkr, finansiella intäkter och kostnader 12,5 mnkr samt realisationsvinst från försäljning av fastigheter 6,0 mnkr.

Orsaker till prognosens avvikelse jämfört med budget beskrivs översiktligt i delårsrapporten. Socialnämnden, som prognostiserar en avvikelse med -15,0 mnkr beskriver att förändringsarbetet fortsätter för att komma till rätta med höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn- och ungdomsvården. Arbetet med omställning i verksamheten pågår ständigt med anledning av minskat antal ensamkommande ungdomar. Socialnämnden har förbrukat 67 % av årsbudgeten per 31

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 13 § 1

augusti 2019 vilket indikerar att nämndens kostnader kommer att vara högre under årets fyra sista månader än under de åtta första månaderna 2019.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa en ekonomi i balans för år 2019.

Prognosen för kommunkoncernen uppgår till 324,7 mnkr, vilket är högre än föregående år bland annat beroende på högre resultat i kommunen. Bolaget Moskogens Miljö AB ingår i den kommunala koncernen från och med 1 januari 2019.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Kommunen upprättar även sammanställd redovisning, som beskrivits ovan.

En samlad, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande noterats:

- Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av den nya lagen har RKR tagit fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Kommunen har valt att fortsatt tillämpa RKR 18, vilket beskrivs i avsnittet redovisningsprinciper. RKR beskriver att det fortsatt råder en osäkerhet kring hur denna typ av transaktioner ska redovisas. Per 2019-08-31 har Kalmar kommun 99,1 mnkr i skuldförd finansiering.
- Enligt tidigare lagstiftning var det möjligt att göra uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Möjligheten att skriva upp finansiella anläggningstillgångar överfördes inte till LKBR, vilket innebär att tidigare gjorda uppskrivningar ska återföras direkt mot eget kapital. Kommunens andel i Kommuninvest bör utredas i syfte att fastställa eventuellt belopp att återföra innan årets slut.
- Enligt LKBR ska finansiella instrument som innehåller för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde.² Kommunens finansiella placering i Kalmar läns pensionskapitalförvaltningsbolag AB (KLP) klassificeras som omsättningstillgång och är värderad till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet, 50 mnkr. Eftersom det finns planer att avyttra placeringen under hösten har ingen omvärdering till marknadsvärde skett i delårsrapporten.
- För semesterlöneskulden inklusive skulden för ferielöner och okompenserad övertid redovisas periodiserad del av budgeterad förändring i resultaträkningen. Det avviker

² Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 7 § 7

mot god redovisningssed eftersom skulden inte motsvarar antal intjänade utestående dagar per 31 augusti. Avvikelsen beskrivs öppet i avsnittet redovisningsprinciper.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut.

Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Vi bedömer att driftredovisningen och styrelsen/nämndernas ekonomiska analys kan utvecklas. För att underlätta en analys av prognosen bör driftredovisningen även innehålla utfall per 31 augusti. Den ekonomiska analysen bör innehålla en beskrivning av förhållandet mellan utfallet för årets första åtta månader och prognosen för helåret. Det bör till exempel i förekommande fall framgå orsaken till en högre kostnadsbild för de fyra återstående månaderna än vad som varit fallet under årets första åtta månader.

God ekonomisk hushållning

I dokumentet "Budget för år 2019 med verksamhetsplan för 2020-2021" beskrivs 2 finansiella mål och 25 långsiktiga mål/mål 2019 med utgångspunkt från visionen Kalmar 2025. Nämnder och bolagsstyrelser har brutit ned målen till nämnds/bolagsmål och aktiviteter för den egna verksamheten. Nämnder och bolag har inför år 2019 även tilldelats 12 uppdrag. Det tillkommer 7 uppdrag från verksamhetsplan 2018, vilka bedömdes som pågående.

lakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2019.

Kommunfullmäktiges mål	Prognos 2019	Kommunstyrelsens bedömning
Begränsa nettokostnaderna till högst 99 % av skatteintäkter och kommunal utjämning över en rullande femårsperiod	Enligt prognos: 97,5 %. Rullande femårsperiod: 96,9 %	Målet bedöms uppnås enligt prognosen.
Självfinansiera investeringarna till lägst 50 % över en rullande femårsperiod	Enligt prognos: 56,2 %. Rullande femårsperiod: 79,0 %	Målet bedöms uppnås enligt prognosen.

Av redovisningen framgår att samtliga mål uppfylls enligt prognosen år 2019 samt över en rullande femårsperiod, år 2015-2019.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga mål och uppdrag som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs baserat på uppgifter som är hämtade ur undersökningar och statistik från 2017 och framåt.

Verksamhetsmål och uppdrag inordnas under fem fokusområden som framgår av tabellen nedan.

Bedömningen av måluppfyllelse visas med en mätare där grönt innebär att målet är uppnått, gult betyder att verksamheten är på väg mot målet, det vill säga att utvecklingen är positiv och röd innebär att utvecklingen går i negativ riktning eller är oförändrad gentemot utgångsläget.

Det bedömda utfallet av mål och uppdrag redovisas i tabellen nedan:

Fokusområden	Mål			Uppdrag	
Bedömning					
Ordning och reda i ekonomin	2	1		1	3
Ett grönare Kalmar		7			5
Ett växande, attraktivt Kalmar	1	6	1		2
Hög kvalitet i välfärden		3			5
Personal och arbetsmiljö		4			3
Sammanfattning	3	21	1	1	18

Av redovisningen framgår att tre är uppnådda, att 21 mål har en positiv utveckling och att ett mål går i negativ riktning. För uppdragen är ett uppdrag utfört och 18 har en positiv utveckling.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Prognosen visar att målen uppfylls både år 2019 och för en rullande femårsperiod.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. Av de 23 målen är ett uppnått och 21 är på väg mot en positiv utveckling medan ett inte bedöms kunna uppnås. Av uppdragen är ett utfört och resterande 18 är på väg att utföras.

Vi bedömer att även redovisningen av verksamhetsmålen bör göras utifrån en prognos för helårsutfallet.

Bedömningar utifrån kontrollmål

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	<p>Uppfyllt</p> <p>Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.</p> <p>Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.</p>	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Prognosen visar att målen uppfylls både år 2019 och för en rullande femårsperiod.</p> <p>Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. Av de 25 målen är ett uppnått och 21 är på väg mot en positiv utveckling medan ett inte bedöms kunna uppnås. Av uppdragen är ett utfört och resterande 18 är på väg att utföras.</p>	

2019-10-03

Pär Stuesson
Uppdragsledare

Caroline Liljebjörn
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmar kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2019-08-22. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.